

ԱԿՆԱՐԿ

ՌՈՒՄ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ
ԳՈՐԾԱՐՔԱՅԻՆ
ԴԻԻԱՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Միացեալ Նահանգներու Նախագահին վերջին յայտարարութիւնը առաջին հայեացքով կը շրջէ ընթացող աշխարհաքաղաքականութեան մէկ կարեւոր ուղղութիւնը: Խօսքը անշուշտ վառելանիւթի ոլորտին մէջ Միացեալ Նահանգներու-Ռուսիոյ դաշնութիւն համաձայնութեան մասին է՝ հիմք ունենալով երկու երկիրներու ղեկավարներուն միջեւ կայացած հեռաձայնային զրոյցը:

Մնանք առաջին հայեացքներու սահմաններուն մէջ եւ արձանագրեց անմիջապէս, որ անհանգիստ երկու կողմեր անմիջականօրէն կրնան ըլլալ այս համաձայնութեան դիմաց: Առաջինը Ուքրանիան, եւ երկրորդը՝ Իրանը: Առանց շրջանցելու Նաեւ Եւրոպան, որ ոգի ի բրին կը հօրակցի Ուքրանիոյ՝ Ռուսիոյ դէմ ընթացող գաղափարութեան:

Թրամփի յայտարարութիւնը իր շարունակութիւնը ունի: Ըստ անոր, պահը հատուցած է, որ Ուքրանիա ունենայ իր խոսքը Նախագահը եւ դադրեցնէ Ռուսիոյ ուժանիւթային պաշարներու դէմ յարձակումները: Խաղի կանոնադրութիւն ենթացող այս յայտարարութիւնները սակայն, կրնան անպայման չառարկայաւալ:

Թիրախային տարբեր ուղղութիւններ կան Թրամփի շրջադարձային յայտարարութեան մէջ՝ վառելանիւթի համաշխարհային շուկային կապուած գիներու վերահսկողութիւն, ռուս-ամերիկեան յարաբերութիւններու վերադասարդում ու անոնց հետ անմիջականօրէն առնչութիւն ունեցող Ուքրանիոյ վրայ ճնշում եւ Իրանի դէմ կիրարկուող քաղաքականութեան սաստկացում:

Անկնկալելի էր, որ Թեհրանի հետ բանակցութիւնները վերադառնային Իսլամապատի փաստաթուղթին, վերադասարդուելին Նախապէս համաձայնեցուած կետերու յաջորդականութիւնները, եւ կողմերը առնուազն յանգին ժամանակաւոր հրադարձարի: Այս բոլորը Յորմուզի շուրջ կ'ենթադրէր միջանկեալ կարգավիճակի համաձայնութիւն, ինչ որ իր հերթին գիներու կտրուկ նուազեցումի պիտի առաջնորդէր: Այդ նուազումէն պիտի օգտուէր գործող վարչակարգը, որուն համար թիրախ էին նոյնքան միջանկեալ ընտրութիւնները: Թրամփի յայտարարութիւնը կատարեց շրջադարձ:

Յիմա, նոյն Նպատակին՝ վառելանիւթի գիներու նուազում ապահովելու համար, Թրամփի կը փոխէր ուղղութիւնը դէպի Մոսկուա: Այս կը նշանակէ երեսնութեայ, որ Իրանի դէմ խստացումը կը շարունակուի, եւ մօտալուտ է համաձայնութիւնը, ըստ Նախկին յայտարարութիւններուն:

Այստեղ եւս բացարձակ պէտք չէ ընկալել տեղի ունենալիքը: Թրամփի յայտարարութիւնը, որ Միացեալ Նահանգներ կը վերահսկեն Յորմուզի նեղուցը, տարակուսելի կը թուի: Զաղաքական յայտարարութիւններն ու ռազմական իրականութիւնները յաճախ չեն համընկնիր: Չի բացառուիր, որ Յորմուզի շուրջ շարունակուին բանակցութիւնները: Իրանը, գիտակից դէպի նոյնքան ծգտող ամերիկեան աճապարանքին, չ'երթար զիջումներու: Յիմա Մոսկուան է, որ կ'օգտուի՝ իր ուժանիւթի պաշարներու արտածան: արտօնութիւն ստանալով:

Այս բոլորին արդիւնքը, գէթ ներկայ դրուածքով, այն է, որ Ուքրանիոյ շուրջ գոյացած հաւաքական Արեւմուտքի միասնական գորակցութիւն մէջ կարեւոր ճեղք կը յառաջանայ Միացեալ Նահանգներու եւ Եւրոպայի միջեւ: Պարզ է, որ ամերիկեան գործող վարչակարգի այսօրուան մեծամասնութեան համար խիստ հրամայական է վառելանիւթի գիներու կտրուկ անկումը եւ ուժանիւթի համաշխարհային շուկայի վերահսկողութիւնը:

Եթէ վառելանիւթի գիներու արագ անկում չարձանագրուի, հանգամանքները կը փոխուին: Դանգամանքները կրնան փոխուիլ Նաեւ նոյնքանի ընտրութիւններէն ետք: Խնդիրը, հայկական կողմի ոսպնեակէն դիտած, այն է, որ այս բոլոր գործընթացներն ու խաղի կանոններու յարափոփոխութիւնը ինչ ազդեցութիւն պիտի ունենան Զարաւային Կովկասի եւ ինչու չէ Նաեւ Միջին Արեւելքի վրայ:

«Ա.»

ԹՐԱՄՓ-ՓՈՒԹԻՒՆ ՀԵՌԱՋԱՅՆԱՅԻՆ ԶՐՈՅՑԻ
ԸՆԹԱՅԲԻՆ՝ ՌՈՒՄԱԿԱՆ ՔԱՐԻԻՂԻ ԵՒ ՆԱԻԾԱՄԹԵՐՔԻ
ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՄԱՆ ՇՈՒՐՋ ՀԱՄԱՋԱՅՆՈՒԹԻՒՆ

Միացեալ Նահանգներու Նախագահ Տանըլտ Թրամփ յայտարարեց, որ ուրբաթ օր Ռուսիոյ Նախագահ Վլատիմիր Փութինի հետ հեռաձայնային զրոյցի մը ընթացքին համաձայնութիւն ձեռք բերած է Ռուսիոյ կողմէ ամերիկեան եւ համաշխարհային շուկայ մագուրթի մատակարարման: «Ռուսիան անյապաղ ամերիկեան եւ համաշխարհային շուկային աւելի քան 300 հազար թոն մագուրթ պիտի մատակարարէ, եւս 500 թոն՝ նոյնքան ամսուան ընթացքին, եւ 1 միլիոն թոն՝ ատկէ անմիջապէս ետք: Բացի ատկէ, անոնց քարիւղի վերամշակման գործարաններու վիճակէն մեկնած, Ռուսիան

կարճ ժամանակահատուածի մէջ պիտի մատակարարէ 3 միլիոն թոն մագուրթային վառելիք», ընկերային ցանցի վրայ գրած է Սպիտակ տան ղեկավարը՝ «արտակարգ յաջող» որակելով իր ռուս պաշտօնակիցին հետ զրոյցը:

Շար.ը՝ էջ 2

ԹՐԱՄՓ ՊԱՇՏՕՆԱՊԵՍ ԶՆՋԵՑ ԴԷՊԻ
ՊԷՅՐՈՒԹ ԹՈՒՉՔՆԵՐՈՒ ՆԿԱՏՄԱՐ
ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ԱՐԳԵԼՔԸ

Միացեալ Նահանգներու Նախագահ Տանըլտ Թրամփ ջնջեց տասնամեակներ ի վեր դէպի Պէյրութ եւ այդտեղէն դէպի Միացեալ Նահանգներ թռիչքներու Նկատմամբ հաստատուած արգելքը: Ուաշինկթընի մէջ Լիբանանի դեսպանատունը ողջունեց որոշումը՝ նշելով, որ անկիւս երկու երկիրներու միջեւ ուղղակի թռիչքներու ճամբան կը հարթէ:

Աղբիւրներ «Շարք Պումպըրկ»-ին յայտնեցին որ թռիչքի առաջին գիծը պիտի ըլլայ Նիւ Եորքի եւ Պէյրութի միջեւ:

Լիբանանի Զանապատութեան Նախագահ Փոզէֆ Աուն, հաղորդագրութիւն մը հրապարակելով, ողջունեց Թրամփի որոշումը՝ նշելով. «Այս որոշումը Լիբանանի պետութեան քաղաքային թռիչքներու անվտանգութեան

երաշխարման, Պէյրութն եւ դէպի Պէյրութ օդային փոխադրութեան երթելի պաշտպանութեան եւ Լիբանանը աշխարհի երկիրներուն կապող թռիչքներու անվտանգութեան ամրապնդման համար որդեգրած քայլերուն նկատմամբ վստահութեան ցուցանիշ է»:

«Կը յուսանք որ այս որոշումը յաւելեալ գործակցութեան Նախըզանք դառնայ», աւելցուց Նախագահ Աուն:

ՀՈՒՄԻՆԵՐԸ ԴԱՐՁԵԱԼ ՌՄԲԱԿՈՇԵՑԻՆ
ՌԻԱՏԻ ՕԴԱԿԱՅԱՆԸ՝ ՊԱՏՃԱՌԵԼՈՎ
ԶՈՀԵՐ ՈՒ ՎԻՐԱՒՈՐՆԵՐ

Հուսիները դարձեալ յարձակում գործեցին Ռիատի «Մալեք Խալէտ» օդակայանին վրայ՝ պատճառելով 12 զոհեր, որոնց շարքին՝ 4 սեուցիներ, երկու պանկլատեջիներ, ամերիկացի մը, եգիպտացի մը, յորդանանցի մը, սուրիացի մը, պաղեստինցի մը եւ սուտանցի մը, ինչպէս նաեւ՝ 309 վիրաւորներ: Յարձակումը Նաեւ Նիւթական վնասներ պատճառեց:

Սեուցիներ ղեկավարութեամբ դաշինքի բանքեր Թուրքի Մալիքի յայտնեց, թէ շաբաթ օր ճամբորդներու սրահներէն մեկուն վրայ յարձակումը «հուսիական միլիտ»-ը գործած է, եւ եղածը համազօր է «պատերազմական ոճիրի»:

Ան շեշտեց, որ դաշինքը «խիստ կերպով» պիտի հակադարձէ «այս ահաբեկչական յարձակումին»:

Հուսիներու զինուորական բանքեր Եհիա Սարիի երէկ օդանաւային ընկերութիւնները, մասնագետները, պաշտօնեաները, աշխատակորներն ու ճամբորդները զգուշացուց սեուցական օդակայաններն ու օդային տարածքը օգտագործել:

Յարձակումը արժանացաւ արաբական ու միջազգային դատապարտման: Միացեալ Նահանգներու Նախագահ Տանըլտ Թրամփ յարձակումը որակեց «ահաբեկ» աւելցնելով, որ սեուցիները ատակ են իրենց երկիրը պաշտպանելու:

Թուրքիոյ Նախագահական պալատը դատապարտեց Սեուցական Արաբիոյ վրայ յարձակումները եւ միջազգային ընտանիքին կողմէ ուղղեց՝ վրձնական դիրքորոշում որդեգրելու՝ «արգիւելու համար շրջանը յաւելեալ քառսի մէջ ներքաշումը»:

ՌԻԱԼՕԳԼՈՒ «ԿԱՐՍ-ԻԳՏԻՐ-ՏԻԼՈՒՃՈՒ ԵՐԿԱԾՈՒՂԻՒՆ
ՇՆՈՐՀԻՒ Կ'ԱՄՐԱՊՆԴԵՆՔ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ, ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ
ԵՒ ԹՈՒՐԿԻԱՅ ՄԻՋԵՒ ՀԱՂՈՐԴԱՅՈՒԹԻՒՆԸ»

«Կարս-Իգտիր-Տիլուճու երկաթուղային գիծին շնորհիւ մենք կ'ամրապնդենք Հայաստանի, Ազրպէյճանի եւ Թուրքիոյ միջեւ երկաթուղային հաղորդակցութիւնը», յայտարարած է Թուրքիոյ փոխադրամիջոցներու եւ ենթակառոյցի Նախարար Ապտուլլաօղլու: Ազրպէյճանական ԱՓԱ լրատու գործակալութիւնը կը հաղորդէ, որ թուրք Նախարարը նշած է, որ 224 քիլոմետրոնց երկաթուղիի Նախագիծի իրականացման աշխատանքները կը շարունակուին: Ուրալօղլու Նաեւ յայտնած է, որ Թուրքիան Նոր Նախագիծեր կ'իրականացնէ՝ ուղղուած շրջանին մէջ փոխադրամիջոցային կապերու զարգացման եւ երկաթուղային ցանցի ամրապնդման:

ԻՇԽԱՆ ՍԱՂԱԾԵԼԵԱՆ
ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ
ՌԻՆԵՑԱԻ ՕԼԻՎԻԷ ՖՈՐԻ ՀԵՏ

Աշխատանքային այցելութեամբ Փարիզ գտնուող ՀՀ Զայաստանի Գերագոյն մարմնի ներկայացուցիչ, Զայաստանի Ազգային ժողովի պատգամաւոր Իշխան Սաղաթէյեանը, ՀՀԴ Բիւրոյի անդամ Մուրատ Փափագեանի ընկերակցութեամբ, Ֆրանսայի Հանրապետութեան Ազգային ժողովին մէջ հանդիպում ունեցաւ Ֆրանսայի ընկերվարական կուսակցութեան ղեկավար, Ֆրանսայի խորհրդարանի անդամ Օլիվիէ Ֆորիի հետ, որ կը պատրաստուի մասնակցիլ Ֆրանսայի Նախագահական ընտրութիւններուն:

Հանդիպման մասնակցեցան նաեւ ՀՀԴ կուսակցական գործիչներ՝ Ֆրանսային եւ Հայաստանին:

Իշխան Սաղաթէյեան շնորհակալութիւն յայտնեց Օլիվիէ Ֆորիին՝ երկարամեայ հայանապատ աշխատանքին համար եւ արժեւորեց Ֆրանսայի ընկերվարական կուսակցութեան եւ ՀՀ Դաշնակցութեան տասնամեակներու պատմութիւն ունեցող ջերմ ու եղբայրական յարաբերութիւնները:

Օլիվիէ Ֆորը վերահաստատեց իր պատրաստակամութիւնը՝ շարունակելու աշխատանքները հայութեան համար կենսական հարցերը ֆրանսական քաղաքական օրակարգին վրայ պահելու ուղղութեամբ:

Զրուցակիցները տեղեկութիւններ փոխանակեցին իրենց կուսակցութիւններուն դիմագրաւած մարտահրաւերներուն վերաբերեալ: Տարբեր ոլորտներու մէջ քաղաքական երկխօսութիւնը եւ համագործակցութիւնը աւելի խորացնելու ուղղութեամբ ձեռք բերուեցան պայմանաւորութիւններ:

Հանդիպման ընթացքին ընտրութեան արցախահայութեան վերադարձի իրաւունքի, գերիներու ազատ արձակման եւ մշակութային ժառանգութեան պաշտպանութեան խնդիրներու միջազգայնացման ուղղուած քայլեր, որոնց մէջ Օլիվէ Ֆորը մնայուն կերպով ունեցած է մեծ ներդրում:

ԱԼԻԵՒ «ԱԶՐՊԷՅՃԱՆ ՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ
ԻՄ ՆԱԽԱՋԵՌՆՈՒԹԵԱՐ
ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՆՈՊԵԼԵԱՆ ՄՐՅԱՆԱԿԻ
ՀԱՄԱՐ ՀԱՄԱՏԵՂ ԱՌԱՋԱՐԿԱԾ ԵՒ
ԹՐԱՄՓԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒԹԻՒՆԸ»

Իմ Նախաձեռնութեամբ, Ազրպէյճանն ու Հայաստանը Խաղաղութեան Նոպելեան մրցանակին համար համատեղ առաջարկած են Նախագահ Թրամփի թեկնածութիւնը: Այս մասին «Էքս»-ի վրայ գրած է Ազրպէյճանի Նախագահ Իլհամ Ալիեւը:

«Նախագահ Տանըլտ Թրամփը պատմական դեր խաղաց Ազրպէյճանի եւ Հայաստանի միջեւ խաղաղութեան հաստատման մէջ՝ 2025 թուականի օգոստոսի 8-ին իր հիւրընկալած ուաշինկթընեան խաղաղութեան վեհաժողովին:

«Ի նշան խաղաղութեան հոլովոյթին մէջ անոր ակնառու ներդրման գնահատման՝ Ազրպէյճանը եւ Հայաստանը իմ Նախաձեռնութեամբ առաջարկած են Նախագահ Թրամփի թեկնածութիւնը՝ Խաղաղութեան Նոպելեան մրցանակին համար:

Բայց եւ այնպէս, Միացեալ Նահանգներու Նախագահը չարժանացաւ այդ մրցանակին: Ինք եւս՝ Թրամփ դժգոհեցաւ եւ ըսաւ, որ, հակառակ միջազգային հակամարտութեան ուղղութեամբ ի գործ դրած ջանքերուն

ԱԶՐՊԷՅՃԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ Ե 2028-ԻՆ ՍՏԱՆՁՆԵԼՈՒ
ԱՊՅ-Ի ՆԱԽԱԳԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Ազրպէյճանական լրատուամիջոցները հաղորդեցին, որ Ազրպէյճանի Նախագահ Թուրքեմիսիտանի մէջ ԱՊՀ-ի անդամ պետութիւններու ղեկավարներու խորհուրդի Նիսիոյն ընթացքին իր արտասանած խօսքին մէջ յայտնեց. «Ազրպէյճանը Նաեւ պատրաստ է 2028 թուականին ստանձնելու ԱՊՀ-ի Նախագահութիւնը եւ նոյն տարուան աշնան կազմակերպելու ԱՊՀ-ի պետութիւններու ղեկավարներու խորհուրդի Նիստը»:

Ալիւ Նաեւ երախտագիտութիւն յայտնեց 2027 թուականին ԱՊՀ-ի մէջ Ազրպէյճանի համաՆախագահութեան որոշման աջակցելու համար:

«Մենք ասիկա կը գնահատենք իբրեւ մեր երկրին նկատմամբ բարձր վստահութեան վկայութիւն եւ պատրաստ ենք գործօն կերպով մասնակցելու հասարակաց խնդիրներու իրականացման», նշեց ան:

Շար.ը՝ էջ 2

«ՀԸՁՊԱԼԼԱՆ ԻՐԱՆԷՆ
200 ՄԻԼԻՈՐ ՏՈԼԱՐ
ՉՍՏԱՅԱԻ»

Կ'ԸՍԵ ՓԻԿԸԹ

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Թամըս Փիլըթ «Ժազիրա» պատկերասփիւռի արբանեակային կայանին յայտնեց. «Յղգալիս Իրանէն 200 միլիոն տոլար չստացաւ, որովհետեւ անոր ֆինանսատրաման աղբիւրները ցամբեցան»:

Նշենք, որ Յաւատարմութիւն դիմադրութեան երեսփոխանական պլոքը ուրբաթ օր յայտարարեց. «Յղգալիս մեր գաղթական ու տեղահանուած ժողովուրդի պատսպարման օժանդակութիւններու վճարման համար նոր քայլի գործադրութեան մօտ է»: Նախքան այդ, Յղգալիսի ընդհանուր քարտուղար Շէյն Նաաիմ Զասեմ եւս յայտարարեց պատճառարարութեան մօտաւոր ժողովուրդներու երեսփոխանական պլոքի անդամ Յասան Ֆատիլլա իր կարգին շաբաթ օր յայտարարեց. «Ունինք գաղթականներու համար ծրագիր մը, որ յառաջիկայ շաբաթ պիտի յայտարարուի, անկախ քաղաքացիներուն համար է, եւ որեւէ այլ բանի չի վերաբերիր»:

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան բանբերը «Ժազիրա»-ին յայտնեց. «Տեսանք Յղգալիս, որ իրանացի ժողովուրդը իրերայաջորդ կերպով իսկամարտութեան մղեց Իրանի դրոշմով»:

«Մեր գործընկերներուն հետ գործակցաբար աշխատանք կը տանինք Լիբանանի վերաշինութեան համար միլիառաւոր տոլարներ կեանքի կոչելու, եւ անոնց հետ կ'աշխատինք Լիբանանի կառավարութեան աշակցելու եւ շրջագծային համաձայնութեան ճամբով կարողութեան իրականացումը մշակելու», ըսաւ ան:

«Կը կտրենք իրանեան վարչակարգին ելեւմտական կեանքին մնացած երանքները եւ զայն կը մեկուսացնենք իր գործակատարներէն: Յղգալիս պետք է իր զինաթափումը ընդունի եւ իրանեան վարչակարգին հետ իր կապը խզէ», յայտնեց Փիլըթ՝ Նշելով. «Յղգալիս, եթէ կ'ուզէ գաղթականներուն օգնել, պետք է դադարի սուտեր իրապարակելէ»:

ԱԼԻԵՔ ՍԵՐՈՒՅԵԱՆՆ ՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ...

Շարունակուած Ա. Էջէն

ԹԱՍՍ հաղորդեց, որ Պիեռոմուսիոյ նախագահ Ալեքսանտր Լուքաշենքովն իր կարգին յայտնեց. «Յոյսով եմ՝ Յայտատանը նոյնպէս որոշում կու տայ իրականացնելու այս պատուարող գործառնոյթը՝ հերթականութեան համապատասխան, 2029 թուականին»:

Լուքաշենքոն Ազրպէյճանի՝ 2028 թուականին Յամագործակցութեան նախագահելու որոշումը կոչեց պատմական:

«Մեր կազմակերպութեան զարգացման նոր փուլը յարգարժան Իլիամ Յայտարիչի որոշումն է՝ առաջին անգամ ստանձնել նախագահութիւնը 2028 թուականին: Ասիկա, անշուշտ, պատմական պահ է: Այդ մասին ըսած է Նաեւ ինքնին նախագահը», նշեց ան:

Պիեռոմուսիոյ նախագահը Նաեւ շնորհակալութիւն յայտնեց իր ուզպեց գործընկեր Շաբաթ Միրիյոնին՝ 2027 թուականին ԱՊԶ-ի մէջ նախագահութիւն ստանձնելու Ուզպեքիստանի համաձայնութեան համար:

«Վստահ եմ՝ ուզեք ընկերները, ինչպէս միշտ, արժանաւայել կերպով պիտի կատարեն այս առաքելութիւնը: Պիեռոմուսիան ձեզի առաւելագոյն աջակցութիւն պիտի ցուցաբերէ եւ գործօն կերպով պիտի մասնակցի բոլոր գործընթացներուն», վերտահեցուց Լուքաշենքո:

«ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԵԱՆ ՈՒ ՄԱՐՄՆԱԿՐԹՈՒԹԵԱՆ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՊԵՏԻ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ
ԱՇԽԱՏԻԼ, ՈՐ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐԸ ԱԶԳԱՅԻՆ
ԿԵԱՆՔԻ ՄԷՋ ԻՍԿԱԿԱՆ ՏԵՂ ՈՒՆԵՆԱՆ»

Կ'ԸՍԵ ՊԱՅՐԱԳՏԱՐԵԱՆ

«Երիտասարդութեան ու մարմնակրթութեան նախարարութիւնը պիտի շարունակէ աշխատիլ, որպէսզի երիտասարդները ազգային կեանքի մէջ իսկական տեղ ունենան, եւ մարմնակրթութիւնը, սկաուտութիւնն ու երիտասարդական աշխատանքը միջոցներ ըլլան կառուցելու հաւասարակշռուած, ինքնավստահ, պատասխատու եւ գործընկերութեան կարող սերունդ մը: Եզրափակելով, ձեզի կը փոխանցեմ վարչապետին ուղերձը, եւ անոր եւ երիտասարդութեան ու մարմնակրթութեան նախարարութեան անունով կ'ըսեմ՝ Լիբանանը յոյսը ձեր վրայ կը դնէ: Արժանի եղէ՛ք այս վստահութեան: Երազեցէ՛ք աւելի լաւ Լիբանանի մասին եւ աշխատեցէ՛ք այդ երազը իրականութեան վերածելու համար», յայտնեց Պայրագտարեան:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԱՐԳ ԼՈՒՐԵՐ

- ԼԻԲԱՆԱՆԻ արտաքին գործոց նախարար Եուսեֆ Ռաժժի այսօր Ռուսիա կ'այցելէ՝ ընդառաջելով Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Սերկէյ Լաւրովի հրաւերին:
- ԴԻԲԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ աղբիւրներ «Ժուժուրիա» օրաթերթին. «Լիբանանի առջեւ այսօր ծառացած ամենէն վտանգաւոր մարտահրաւերը ներկայ սպասման ժամանակահատուածին շուրջ գոյութիւն ունեցող անորոշութիւնն է, որ աւելի կը սրի այն փաստով, որ Լիբանանը մինչեւ երկէ չէր ստացած բանակցութիւններու յաջորդ փուլի թուականին որեւէ հաստատում»:
- ԱՐԱԲԻՐՆԵՐ «Տիար» օրաթերթին. «Լիբանանեան պատուիրակութիւնը բանակցութեան 8-րդ փուլին կը տանի շարք մը պահանջներ, որոնց զըխաւորը զինադադարի ամրապնդումը, իսրայէլեան յարձակումներու դադրեցումն ու բռնագրաւեալ հողերէն հեռացումն, ըլլալ այդ փորձառական շրջաններու առաջարկի գործադրութեան շարունակութեամբ կամ աւելի ընդարձակ ու արագ հեռացումներու ճամբով, ինչպէս նաեւ՝ առկա մնացած սահմանային կետերու կարգաւորումը»:
- ՄԱԿ-Ի մէջ Լիբանանի նախկին դեսպան Յիշամ Յամուսն «Լիուս» օրաթերթին. «Լիբանանի եւ Իսրայէլի միջեւ բանակցութիւններու մէջ յառաջընթացի կարելիութիւն չկայ, բացի եթէ հաւանութիւն ստանայ այն ծրագիրը, ըստ որուն, Լիբանի գետէն հարաւ բոլոր գետերէ գետը ըլլալու պայմանի գործադրութեան հսկողութեան համար Միացեալ Նահանգներու ղեկավարութեամբ եւ ազդու պետութիւններու մասնակցութեամբ բազմազգեան ուժ մը կազմուի»:
- «ՄՈՒՏՈՒՆ»-Ի տեղեկութեան համաձայն, «Եւրոպական Միութեան արտաքին ու անվտանգութեան քաղաքականութեան բարձրագոյն յանձնակատար Զայա Քալլաս իր հանդիպումներուն ընթացքին ՖԻՆԻԼԻ-ի առաքելութեան աւարտէն ետք Յարաւի մէջ միջազգային ուժի մը գոյութեան շարունակութեան ի նպաստ յստակ

ցումն, ըլլալ այդ փորձառական շրջաններու առաջարկի գործադրութեան շարունակութեամբ կամ աւելի ընդարձակ ու արագ հեռացումներու ճամբով, ինչպէս նաեւ՝ առկա մնացած սահմանային կետերու կարգաւորումը»:

ՄԱԿ-Ի մէջ Լիբանանի նախկին դեսպան Յիշամ Յամուսն «Լիուս» օրաթերթին. «Լիբանանի եւ Իսրայէլի միջեւ բանակցութիւններու մէջ յառաջընթացի կարելիութիւն չկայ, բացի եթէ հաւանութիւն ստանայ այն ծրագիրը, ըստ որուն, Լիբանի գետէն հարաւ բոլոր գետերէ գետը ըլլալու պայմանի գործադրութեան հսկողութեան համար Միացեալ Նահանգներու ղեկավարութեամբ եւ ազդու պետութիւններու մասնակցութեամբ բազմազգեան ուժ մը կազմուի»:

«ՄՈՒՏՈՒՆ»-Ի տեղեկութեան համաձայն, «Եւրոպական Միութեան արտաքին ու անվտանգութեան քաղաքականութեան բարձրագոյն յանձնակատար Զայա Քալլաս իր հանդիպումներուն ընթացքին ՖԻՆԻԼԻ-ի առաքելութեան աւարտէն ետք Յարաւի մէջ միջազգային ուժի մը գոյութեան շարունակութեան ի նպաստ յստակ

ԹՐԱՄՓ-ՓՈՒԹԻՆ ՀԵՈԱԶԱՅՆԱՅԻՆ...

Շարունակուած Ա. Էջէն

Փութին իր կարգին յայտարարեց, որ Ռուսիան պատրաստակամ է Միացեալ Նահանգներուն ու համաշխարհային շուկաներուն քարիւղ եւ նաւթամբերը մատակարարելու:

Փութին նշեց, որ Թրամփի հետ հեռաձայնային զրոյցին ընթացքին մեծ ուշադրութիւն դարձուցած են ուլթանական ճգնաժամի լուծման հեռանկարներուն:

Քրեմլին երկէ հաղորդեց, որ Փութին եւ Թրամփ անդադարձած են Ուլթանիոյ մէջ պատերազմին՝ աւելցնելով. «Փութին առաջարկներ ստացաւ Թրամփէն՝ Ուլթանիոյ մէջ մագլցումը մեղմացնելու»:

Քրեմլին Նաեւ հաղորդեց, որ Փութին Իրանի նախագահ Մետու Փեզէշքիանի հետ խորհրդակցութեան հիմամբ Թրամփին փոխանցած է Իրանի տագնապի լուծման կարելիութիւններուն վերաբերեալ «իրանեան ամբողջական պատկերացումը»:

Ուլթանիոյ նախագահ Վոլոտիմիր Չելենսքի յայտարարեց. «Պիտի դադրինք ռուսական քարիւղի գտարանները թիրախաւորել, եթէ Մոսկուան դադարի մեր ուժանիւթի ենթակառուցները քանդելէ»:

«Ռուսիոյ նաւթամբերը ծախել արտօնելը ներդրում է պատերազմին մէջ, որ պետք է աւարտի, եւ ոչ թէ՝ երկարաձգուի», աւելցուց Չելենսքի:

ԹՐԱՄՓ. «ԺԱՄԱՆԱԿԷ Ե, ՈՐ ՈՒՔԱՆԻԱՆ ՆՈՐ ՆԱԽԱԳԱՅ ՄԸ ՈՒՆԵՆԱՅ»

Միացեալ Նահանգներու նախագահ Տանըլտ Թրամփ առաջարկեց. «Ուլթանացիները պետք է ընտրեն նոր ղեկավար մը, որ կարող է (Ռուսիոյ հետ պատերազմին վերջ տալու համար) համաձայնութիւն կնքելու»:

Ան Սպիտակ տան մէջ լրագրողներուն յայտնեց. «Ուլթանիոյ նախագահ Վոլոտիմիր Չելենսքին կըրոնար շարք մը համաձայնութիւններ կնքել, սակայն, որոշ պատճառով մը, այդ մէկը երբեք չի կատարէ»:

«Եթէ ես նախագահ ըլլայի, այս պատերազմը տեղի չէր ունենար, երբեք սկսած չէր ըլլար: Ուլթանիոյ եւ Ռուսիոյ միջեւ այս պատերազմը ծագելուն որեւէ պատճառ չկար: Ծագեցաւ ապիկարութեան պատճառով եւ պետք էր երբեք տեղի չունենար: Իրենց հողերուն 30 առ հարիւրը մինչեւ հիմա կորսնցուցած չէին ըլլար, եւ երկու կողմերէն ալ աւելի քան երկու միլիոն մարդ սպաննուած չէր ըլլար», ըսաւ ան:

«Կը կարծեմ, թէ ժամանակն է, որ Ուլթանիան նոր նախագահ ունենայ», շեշտեց Սպիտակ տան ղեկավարը:

Ուլթանիոյ արտաքին գործոց նախարար Անտրէ Միպիիա յայտնեց, որ Չելենսքին ուլթանացի ժողովուրդին աջակցութիւնը կը վայելէ, եւ միայն ժողովուրդը իրաւունք ունի այս հարցը վճռելու:

«Նախագահ Չելենսքին պատերազմի շրջանին մեր ժողովուրդը կը ղեկավարէ, եւ անկախ անկախութեան, ազատութեան ու արժանապատուութեան համար պատերազմ է», նշեց ան:

Միպիիա ըսաւ, թէ օտար երկիրներէն հնչող յայտարարութիւնները միայն կը հաստատեն, որ նախագահը իր պարտականութիւնը ճիշդ ձեւով կը կատարէ, եւ Չելենսքին արժանի է զօրակցութեան:

Ռուսիոյ նախագահի արտաքին ներդրումային ու տնտեսական գործակցութեան հարցերու յատուկ ներկայացուցիչ Քիրիլ Միրիշեիչ նշեց. «Միացեալ Նահանգներու նախագահ Տանըլտ Թրամփը կը միանայ այն շատերուն, որոնք կը կարծեն, թէ Ուլթանիան կարիքը ունի նոր ղեկավարութեան մը, որ իրողապէս կը կեդրոնանայ խաղաղութեան վրայ, ոչ թէ Ուլթանիոյ նախագահ Վոլոտիմիր Չելենսքիի պատերազմ իրաւորելու գործելաոճին»:

Ան Թրամփի յայտարարութիւնը որակեց «կրթողական ու պատմական»՝ աւելցնելով. «Մագլութի քաղաքականութիւնը Չելենսքիի իրականութիւնը բացայայտեց»:

Առցանց Լսարան

Հինգշաբթի, 15 Հոկտեմբեր 2026-ին, Պեյրուի ժամանակացոյցով ժամը 19:00-ին:

Մասնակցութեան համար գրել minas777@gmail.com եւ նամակի կամ +374 70 80 70 50 համարին (WhatsApp)

«Գանձեր Միսիթարեան երաժշտական աւանդութենէն»

Փրոֆ. Հայկ Իւրիւնեան

Փրակի Կարողեան համալսարանի երաժշտական համոյթներու երաժշտապետ

Հովանաւորութեամբ՝ Գերշ. Տ. Շահէ Արք. Փանոսեանի Առաջնորդ Լիբանանի հայոց թեմի

Կազմակերպութեամբ՝ Համազգային, Նոր Սերունդ, ՀԲԸՄ - ՀԵԸ Անդրանիկ եւ ԲԼԵԼԻԱՆ մշակութային միութիւններուն

ԻՐԱՆԻ ԳԱՊԱՔԵԼԸ, ՏԵՏԵԼԸ, Ի ՆՈՒՐՈՒՄԸ

ՅՈՒՆ ԵՐԵՎԱՆԻ

Խօսք կ'աւանդէ Տիկին Սեդա Խաթունեան-Մարկոսեան

• **Գեղարունաստական յայտագիր**
Մասնակցութեամբ՝ իրաւաւնաւոր արուեստագէտներու

• **Տեսլիկի ցուցադրութիւն**

Մեր աղիքով խօսքի Տեւոնեան կը մակաբերէ Իրանի Նորիւն իր քանատնտեսական «Քարի լոյս» հատորը:

Տեղի կ'ունենայ հինգշաբթի, 22 հոկտեմբեր 2026 ին, Երեւանի մասին 8:00 ին,

«Յակոբ Տեր Մեղրեան» թատերասրահին մէջ:

Վարչարարձ Է. մշակութաւոր համոյթներու:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՄԸՄ-Ի ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ
ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ ԱՐԱՄ Ա.
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ՀՐԱԽԻՐԵՑ
ՆԱԲԱՍԱՐԴԵԱՆ ԽԱՂԵՐՈՒ
ԲԱՑՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆ

Շաբաթ, 3 հոկտեմբեր 2026-ին Անթիլիասի մայրավանքի վեհարանին մեջ Արամ Ա. վեհափառ հայրապետը ընդունեց Հայ մարմնակրթական ընդհանուր միության Լիբանանի Շրջանային վարչության ներկայացուցիչները։

Այցելության ընթացքին վարչության ներկայացուցիչները կաթողիկոսին ներկայացուցին ՀՄԸՄ-ի կազմակերպությունը 18 հոկտեմբեր 2026-ին տեղի ունեցած Նաասարդեան խաղերու բացման հանդիսության մանրամասնությունները և հրաւիրեցին վեհափառը՝ ներկայ գտնուելու ձեռնարկին։

Վեհափառ հայրապետը իր ջերմ գնահատանքը յայտնեց ՀՄԸՄ-ի գործունեության, յատկապես՝ նոր սերունդներու հայեցի դաստիարակության, մարզական ոգիի զարգացման եւ երիտասարդության համախմբման ուղղությամբ անոր կատարած աշխատանքին համար։ Նորին սրբութիւնը թելադրեց, որ ՀՄԸՄ-ը նոր նախաձեռնութիւններու եւ ծրագիրներու մշակումով շարունակէ իր աշխուժ գործունեութիւնը՝ միշտ իր ծառայութեան ամանցքը ունենալով հայ երիտասարդության համախմբման ու ազգային արժէքներու ամրապնդումը։

ՊԵՐՏ ԱՐԳԱՐԵԱՆ ՏԵՍԱԿՑԵՑԱՒ ԼՕՒ-Ի ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ

Չորեքշաբթի, 7 հոկտեմբեր 2026-ին ԼՕՒ-ի «Արաքսի Պուլկորճեան» ընկերաբժշկական կեդրոն այցելեց Ֆրեզնոյի մէջ Հայաստանի Հանրապետության պատուոյ հիւպատոս եւ Հայ բժշկական ամաքելութեան նախագահ Պերտ Արգարեանը, որ տեսակցեցաւ ԼՕՒ-ի Շրջանային վարչության ատենապետ Նելլի Աղասարգիսեանի եւ կեդրոնի տնօրէն Նազելի Ազգեանի հետ։

Հանդիպումը կը միտեր ակելի մօտէն ծանօթանալ նորընտր Շրջանային վարչության եւ միասնաբար խորհրդակցիլ բժշկական ամաքելութեան յառաջիկայ այցելութեան եւ ապագայի ծրագիրներուն մասին։

Հայ բժշկական ամաքելութեան վերջին չորս տարիներուն, կեդրոնին հետ ունեցած սերտ համագործակցութեան շնորհիւ եւ նուիրատուութեամբ, «Գարա Մարկոսեան» ֆոնտին կարելի եղաւ կեդրոնի բժշկական թէ ատամնաբուժական բաժանմունքները սարքաւորել արդիական սարքերով, ինչպէս նաեւ՝ նպաստել կառոյցին ներքին եւ արտաքին մասերու նորոգութեան ու բարգաւաճման։

Այս առիթով ԼՕՒ-ի կողմէ հրապարակուած յայտարարութեան մէջ կը նշուի. «Արաքսի Պուլկորճեան» կեդրոնին անունով երախտագիտութիւն կը յայտնենք Ֆրեզնոյի հայ գաղութին, ինչպէս նաեւ բարերարներուն թէ նուիրատուներուն, ի մասնաւորի՝ հիւպատոս Պերտ Արգարեանին եւ բժշկական խմբակին, որոնց անշահախնդիր ճիգերուն շնորհիւ կարելի եղաւ մեր կեդրոնի հարկուար պարագաներուն մատուցել բժշկական խնամք ու դեղորայք։

«Այսօր ուրախութեամբ կը յայտնենք, որ Ֆրեզնոյի Հայ բժշկական ամաքելութիւնը 2027-ի սկիզբը պիտի ժամանէ Լիբանան եւ անգամ մը եւս 22 յունուարէն մինչեւ 5 փետրուար իր ծառայութիւնները ի սպաս պիտի դնէ կեդրոնի եւ գաղութի հարողիներուն»։

«ԼՈՒՍԱՏԵՆՉ»-Ը ԴՊՐԵՎԱՆԵԱՆ ՈԳԻԻ ԼՈՒՍԱՏԵՆՉ ԱՐՉԱԳԱՆԳԸ

Հիւնգաթի, 23 յուլիս 2026-ի Պիգֆայայի խաղաղ ու երեկոյեան քաղցր ժամերուն, Կիլիկեան դարանոցի շրջափակին մէջ կը ճեմէր Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան երիցագոյն միաբաններէն Օշական արք. Զօյլոյեանը՝ խոկուն եւ հանդարտ։ «Աստուած օգնական, սրբազան հայր» ըսելով՝ փափաք յայտնեց ընկերանալու իրեն։ Սովորութեանս համաձայն, հարցումներու տարափով մը խանգարեցի սրբազան հոր հանգիստը։ Խօսակցութեան նիւթը դարեկանքն ու դարեկանեան յուշերն էին։

Հաճելի եւ մտերմիկ պատումի ընթացքին սրբազանը վերոյիշեց իր դարեկանեան ուսանողական տարիները եւ անոնց ընդմէջէն իր յիշողութիւնը արթնցնող դէպքերու շարքէն պատմեց հետեւեալը՝ անցեալին ապրած իր նոյն խանդավառութեամբ ու հպարտութեամբ։

«1964 թուականին տակաւին նոր սարկաւազ ձեռնադրուած էի։ Օրուան կաթողիկոսը Խորեն Ա. վեհափառն էր, իսկ դարեկանքի տեսուչը՝ Գարեգին եպս. Սարգիսեանը։ Տեսուչ սրբազան հայրը աշակերտներուս յայտարարեց, որ այդ տարի, զանազան նկատառումներու թերումով, դարեկանքի «Գլաձոր» պարբերաթերթի հրատարակութիւնը կարելի չէր իրականացնել։ Բոլորս լաւ հասկցանք, որ պարբերաթերթի հրատարակութիւնը, գոնէ այդ տարուան համար, կրնար դադրիլ։

«Այս իրողութիւնը իմանալով՝ աշակերտական ոգեւորութեամբ դասընկերներով որոշեցինք, որ դարեկանքի պարբերաթերթը անպայման պէտք էր լոյս ընծայել։ Երկար խորհրդածութենէ ետք որոշեցինք մեր ուժերը համախմբել եւ ձեռնարկել այս նպատակին ուղղուած աշխատանքին։

«Խումբը կը բաղկանար չորս անձէ. Մինաս սրկ. Ազնաւորեան (հետագային՝ Չարեհ արք.) Բ. ընծայարանէն, Մանուկ սրկ. Զօյլոյեան (հետագային՝ Օշական արք.) եւ Պողոս սրկ. Հերկեան (հետագային՝ Վարուժան արք.) Ա. ընծայարանէն, եւ Սարգիս Յակոբեան (հետագային՝ Խաժակ արք.) Դ. ծառանգաւորացէն։ Խմբակին նպատակը սեփական ճիգերով դարեկանեան պարբերաթերթ մը հրատարակելն էր։ Մեր ծրագիրը իրականացնելու համար միասնաբար որոշեցինք հրատարակել «Լուսատենչ» անունով ուսանողական պարբերաթերթ մը, որ այդ տարուան համար կարեւոր «Գլաձոր»-ի բացակայութեան բաց գոցել»։

«Լուսատենչ»-ի նպատակն էր՝ «Հաստատ քայլերով եւ ամբողջական նուիրումով նետուիլ այս ձեռնարկին մէջ, մեր նախորդներուն թողած գործը շարունակելու, դարեկանեան կեանքը շարժուն դարձնելու, ակնոյնով եւ տաղանդներուն խորը գտնուող կայծերը արծարծելով։ Մեր համեստ ուժերուն վստահելով՝ պիտի քանակը արդիւնք յառաջ բերել, որ ըլլայ մեր ներքին աշխարհին հայելին» («Լուսատենչ» 1964, էջ 1)։

Իրապէս, երբ առիթը կ'ունենանք թերթատելու դարեկանքի այս համեստ ճիգերով մէջտեղ եկած, բայց արժէքաւոր ուսանողական պարբերաթերթը, անոր էջերուն մէջ յստակօրէն կը տեսնենք դարեկանեցիներուն ներաշխարհը՝ աշխատասեր, նախանձախնդիր, գիտակից, ազնիւ եւ բարի։ Խմբագրականի առաջին իսկ տողերը պերճախօս վկան են այս իրողութեան. «Յուսակառ աչքերով եւ մեծ խանդավառութեամբ անգամ մը եւս թուղթն ու մատիտը ձեռք կ'առնենք, մեր համեստ ճիգերով պահելու համար մշակոյթի այն ոգին սրբազան, որ մեր ուսումնաստենչ եւ ստեղծագործ ժողովուրդինն է։ Կ'ուրտենք մեր նշանաբանը ընել. ամենայն սիրով եւ պարտաճանաչութեամբ, լըջութեամբ եւ նուիրումով ծառայել հայ մշակոյթին»։

Մեծ հետաքրքրութեամբ կը շարունակէ լսել այս յանդուգն խմբակին ամաքադրութիւնը՝ անդադար հարցումներ ուղղելով սրբազան հոր։ Ան պատմեց, որ նախաձեռնութիւնը յաջողութեամբ պատկելու համար նախ եւ առաջ ապահով վայրի մը կարիք ունէին։

«Դարեկանքի դարմանատան եւ գրատան պատասխանատուութիւնը ինծի վստահուած էր։ Բարեբախտաբար պաշտօնիս բերումով ապահով վայր մը ունէիք աշխատանքի համար։ Մեզի կը մնար գաղափարը գործի վերածել։ Կարգ մը աշակերտներէ յորւածներ եւ ուսումնասիրութիւններ հաւաքեցինք ու խնդրեցինք, որ ոչ ոք իմանայ այս մասին։ Նաեւ Պետրոս Քէշիշեանէն (այժմ՝ Արամ Ա. կաթողիկոս) յօդուած մը խնդրեցինք, եւ գիշերով մը ընթացք առաւ մեր «Եղգափոխական» շարժումը։

«Համաձայն պայմաններու մէջ պարբերաթերթին կողքը եւ պատրաստեցի, ապա տառ առ տառ սկսանք մեքենագրել։ Շուրջ 15-20 օրինակ տպեցինք եւ գիշերով մեկական օրինակ Խորեն վեհափառ

ոգին ու տեսուչ սրբազանին դռնէն ներս սահեցուցինք, ապա վերադարձանք մեր ննջարանները։

«Առաւօտեան ժամերգութենէն ետք տեսուչ սրբազան հայրը կանչեց Չարեհ սրբազանն ու գիս՝ յանդիմանելու մեր ինքնագլուխ գործունեութեան համար, բայց նաեւ՝ անուղղակիօրէն գնահատելու մեր նախաձեռնութեան ոգին։ Տեսուչ սրբազան հայրը շատ հաւանաբար հոգեպէս գոհուանակ էր եւ թերեւս ալ ծածուկ մտածում մը ունէր՝ ամէն ձեւով ընթացք տալ «Գլաձոր»-ի հրատարակութիւնը շարունակելու մեր ամաքարկին։ Ամմիշապէս դրական պատասխան մը չտուաւ, բայց ըսաւ՝ «Տեսնենք՝ ի՞նչ կ'ընենք»։

«Յուսակից դուրս ելանք տեսչարանէն։ Զանի մը շաբաթ ետք մեզ գոհացնող պատասխանը հասաւ։ «Գլաձոր» պարբերաթերթը վերսկսաւ իր հրատարակութեան, եւ մենք ալ, նախորդ սերունդներուն նման, շարունակեցինք ունենալ ուսանողական մեր պարբերաթերթը»։

Յուզումով եւ խոր հիացումով կը լսէի սրբազան հոր եւ իր դասընկերներուն այս քաջ, համարձակ եւ գիտակցական բարձր մակարդակի նախաձեռնութեան մասին։ Անոնք սոսկ պարբերաթերթ մը չիրատարակեցին. անոնք պաշտպանեցին նուիրական գաղափար մը, արժեւորեցին գիրը, հաւատացին մշակոյթի գօրութեան եւ ապացուցեցին, որ նուիրումն ու նախաձեռնող ոգին կրնան յաղթահարել նոյնիսկ ամենադժուար պայմանները։ Այս նախաձեռնութիւնը, սակայն, միայն անհատական խանդավառութեան կամ պատահական համարձակութեան մը արդիւնք չէր։ Անիկա նաեւ դարեկանքի մեջ ապրուած ու ստացած այն կազմաւորման արտայայտութիւնն էր, որ աշակերտին մէջ կը սերմանէր՝ պատասխանատուութեան զգացում, ծառայելու պատրաստակամութիւն, նախաձեռնող ոգի եւ իր ստանձնած գործը մինչեւ վերջ հասցնելու կամք։ Դարեկանքը միայն գիտելիք փոխանցող կրթօճախ մը չէ. անիկա նաեւ նկարագիր կերտող, արժէքներու գիտակցութիւն զարգացնող եւ երիտասարդ հոգիներու մէջ պատասխանատուութեան զգացում մը ամրապնդող միջավայր մըն է։

Այսօր, բոլոր ժամանակներէն ակելի, որքա՜ն մեծ է կարիքը հայ գիրի, մշակոյթի եւ գրչութեան արժէքին գիտակից այդպիսի հերոսներու եւ նման օրինակելի ու գօտեպնդող արարքներու. հերոսներ, որոնք ոգի ի բոլին կը պաշտպանեն հոգեւոր եւ ազգային արժէքները, վառ կը պահեն գիտութեան ու ստեղծագործութեան ճրագը եւ անձնական գոհողութեամբ կը շարունակեն իրենց նախորդներուն սկսած ամաքելութիւնը։ Այսպիսի արարքներու ծնունդը կը բացատրուի նաեւ այն միջավայրով, ուր այս երիտասարդները կ'ապրէին։ Դարեկանքի առօրեան, ուսումը, հոգեւոր կեանքը, ընկերային յարաբերութիւնները, ծառայութեան առիթները եւ պատասխանատուութիւն ստանձնելու փորձառութիւնները աստիճանաբար կը կազմաւորէին աշակերտին մտածելակերպն ու գործելակերպը։

«Լուսատենչ»-ի պատմութիւնը պարզապէս ուսանողական նախաձեռնութեան մը յուշը չէ։ Անիկա վկայութիւնն է այն համոզումին, որ գաղափարները երբեք չեն ծնիր նիւթական առատութեան, այլ՝ հաւատքին, կամքին եւ պատասխանատուութեան գիտակցութենէն։ Չորս երիտասարդ դարեկանեցիներ իրենց համեստ միջոցներով կրցան պահ մը փոխել իրենց շրջապատի ընթացքը եւ յիշեցուցին, որ գիրն ու մշակոյթը կը շարունակեն ապրիլ այնքան ատեն, որքան կը գտնուին մարդիկ, որոնք պատրաստ են անձնել-փորաբար ծառայելու անոնց՝ անշահախնդիր մօտեցումով տեր կանգնելու իրենց փոխանցուած արժէքներուն եւ ի գին ամէն ինչի պահպանել անոնց շարունակականութիւնը։ Այս իմաստով «Լուսատենչ»-ի պատմութիւնը նաեւ դարեկանքի ամաքելութեան կենդանի վկայութիւն մըն է։

ԳԵՐՈՐԳ ԿՐԴ. ԳԱՐԱԿԵՕԶԵԱՆ

Շաբ.ը՝ էջ 6

ԱԶՐՊԷՅՃԱՆ Կ'ԱԶԱԿՑԻ ՓԱՇԻՆԵԱՆԻՆ՝ ԸՆԴԴԷՄ ՀԱՅ ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆՆԵՐՈՒ

Ազրպէյճանի եւ Թուրքիոյ իշխանութիւններն ու անոնց լրատւամիջոցները ուշադրութեամբ կը հետեւին Հայաստանի եւ սփիւռքի մէջ տեղի ունեցող զարգացումներուն ու հրապարակուող յօդւածներուն՝ ընկառնաբար արձագանգելով անոնց։ Տարիներու ընթացքին իմ շաբաթական յօդուածներն շատերը թարգմանուած ու վերահրապարակուած են ազրպէյճանական ու թրքական թերթերու եւ կայքերու մէջ։

Վերջին օրինակը Ալթայնթայէն (Ճորճիա նահանգ) Յարութիւն Աղասարգսեանի յօդուածն է, որ սեպտեմբեր 29-ին հրապարակուած է հայաստանեան լրատուական կայքերէն մէկուն մէջ։ Ան Հայոց Եկեղեցւոյ պահպանութեան համահայկական խորհուրդի նախագահն է եւ Ամերիկայի Հայ դատի յանձնախումբի (ANCA) տեղական մարմինի հիմնադիրը։ «Փաշինեանի նոր բաժանարար գիծը սփիւռքի երիտասարդութեան մէջ» խորագրեալ յօդուածին մէջ ան ընկառնաբար է վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը սեպտեմբեր 24-ին Նիւ Եորքի մէջ ամերիկահայ ուսանողներու փոքր խումբի մը հետ հանդիպելուն համար։ Փաշինեան մտադիր էր ուսանողներուն ներկայացնել «Իրական Հայաստանի» վերաբերեալ իր վիճադարոյց տեսակետը։

Սեպտեմբեր 30-ին ազրպէյճանական «1news.az» լրատուական կայքը արձագանգեց՝ ընկառնաբար Աղասարգսեանը եւ պաշտպանելով Փաշինեանի քաղաքականութիւնը, որ վնաս կը հասցնէ հայկական ազգային շահերուն։ Ֆարիտա Պաղիրովայի հեղինակած յօդուածը վերնագրուած էր՝ «Ուժասպառ ընող ուրուականի գերին. ինչպէ՞ս վրէժխնդրութիւնը կը խաբիւլէ Հայաստանի ապագան»։

Պաղիրովա կը գրէ. «Վերջին տարիներուն հայկական քաղաքական խօսույթը հետզհետէ ակելի կը դառնայ վտանգաւոր միջուկի պատանո. ծայրայեղականութիւնն ու վրէժխնդրութիւնը կը վերածին հանրային կեանքի անկիւնաքարի։ Այս կործանարար ընթացքը ամաքնորոգող ուժերը ոչ միայն երկրի ներսը գործող ծայրայեղական ուժերն են, այլ նաեւ՝ արտերկրի հայկական սփիւռքի մէկ մասը»։

Այնուհետեւ Պաղիրովա յարձակում կը գործէ Հայ ամաքելական եկեղեցւոյ վրայ. «Էքմիաժինը եւ անոր հետ կապուած սփիւռքեան շրջանակները կը շարունակեն մնալ վրէժխնդրական հռետորաբա-

նութեան համախմբման կարեւորագոյն խողովակներէն։ Ազդեցութեան այս փոխկապակցուած ցանցը տասնամեակներ շարունակ կարելիութիւն տուած է ծայրայեղականներուն՝ օրակարգ թելադրելու երեսին։ Անոնք համար Հայաստանը ոչ թէ իր ընկերային տնտեսական խնդիրներով ապրող երկիր էր, այլ քաղաքական յաւակնութիւնները գոհացնելու ցատկահարթակ»։

Այնուհետեւ Պաղիրովա կը պաշտպանէ Փաշինեանի «Իրական Հայաստան» տեսակետը՝ ակնցնելով. «Փաշինեան կը քանդէ այն պատրանքը, որ արտասահման գտնուող լուպիականները իրաւունք ունին զոհաբերելու Հայաստանի քաղաքացիներուն ապահովութիւնը՝ յանուն իրենց գաղափարական հաւատալիքներուն»։

Վերադառնալով Հայոց եկեղեցւոյ դէմ իր յարձակումներուն՝ Պաղիրովա կը գրէ. «Նոյնանման ընթացքներ տեղի կ'ունենան նաեւ Հայ եկեղեցւոյ մէջ, որ խաղաղութիւն քարոզելու փոխարէն՝ կը վերածուի տարածաշրջանին մէջ վերջնական խաղաղութեան միտող որեւէ շարժման դէմ գաղափարական դիմադրութեան կեդրոնի։ Վրէժխնդրութիւնը այլեւս անցելի շուրջ չ'է։ Անիկա քաղաքական նախադիպ մըն է, որ կը պահանջէ՝ «թշնամիի մնայուն ներկայութիւն», վերադարձ դէպի «կորուստները» եւ նոր իրողութիւնը ընդունելու կեցուածք։ Եթէ Հայաստանի մէջ կը փափաքին շարունակել ապրիլ այս տրամաբանութեամբ, անիկա իրենց ընտրութիւնն է։ Ազրպէյճան ամենայն յստակութեամբ ներկայացուցած է իր դիրքորոշումը՝ խաղաղութիւն, կայունութիւն, զարգացում։ Հայ հասարակութիւնը ստիպուած պիտի ըլլայ ինքնուրոյն ամբերեսուի իր քաղաքական ուրուականներուն հետ»։

Ազրպէյճանական շարք մը կայքեր պարբերաբար կը թիրախաւորեն հայկական ընդդիմութիւնը թէ՛ Հայաստանի, թէ՛ սփիւռքի մէջ։ Յօդուածները մանրակրկիտ ուսումնասիրուած են եւ գրուած են տարբեր լեզուներով, նաեւ՝ բարձր մակարդակի անգլերէնով։ Անկայտ է, որ այդ կայքերը լաւապէս ֆինանսաւորուած են, իսկ անոնց համար յօդուած գրող վերլուծաբանները բարձր վարձատրութիւն կը ստանան Ազրպէյճանի իշխանութիւններուն կողմէ։

ՅԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆԵԱՆ

Շաբ.ը՝ էջ 6

«ՈՒՆԿՆԴԻՐՆԵՐՈՒՆ ՀԱՒԱՏԱՐՄՈՒԹԻՒՆՆ Է, ՈՐ «ՎԱՆԱՅ ԶԱՅՆ»-ԻՆ ՈՒԺ ԿՈՒ ՏԱՅ ԻՐ ԵՐԹԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼՈՒ 40-ԱՄԵԱԿԷՆ ԱՆԴԻՆ»

«ԱԶԴԱԿ»-ԻՆ ԿԸՍԷ «ՎԱՆԱՅ ԶԱՅՆ»-Ի ՏՆՕՐԷՆ ՎԻԳԷՆ ԱՒԱԳԵԱՆ

40 տարիներ առաջ լիբանանահայ տուներուն մէջ գրեթէ միայն արաբերէն եւ օտար լեզուներ հնչող ձայնասփիւռներէն ամենայն անուշութեամբ եւ հարազատութեամբ կը հնչէ արեւմտահայերէնը, կը լսուին հայկական երգն ու երաժշտութիւնը՝ աւետելով ծնունդ «Վանայ Զայն»-ին:

40 տարիներէ ի վեր Լիբանանի մէջ գործող ձայնասփիւռի այս կայանը, լիբանանահայութեան համար կենսական դարձաւ, լիբանանահայուն սրտին մօտիկ էր միշտ: Բայց եւ այնպէս անոր գործունեութիւնը չսահմանափակուեցաւ Լիբանանով, այլ, օրուան ընձեռած կարելիութիւններուն համապատասխան, զարգացաւ, ընդարձակեց իր հասանելիութիւնը, ճոխացուց յայտագիրները՝ միշտ մնալով այն անուշ ու հարազատ ձայնը, որ Լիբանանի մէջ ու աշխարհով մէկ կը շոյեալանջը եւ կը մտնէ միտքէն եւ սրտէն ներս իւրաքանչիւր հայու, որ կը սեղմէ կոճակը եւ կը թափանցէ «Վանայ Զայն»-ին աշխարհին մէջ:

«Վանայ Զայն»-ի ծնողդին, անոր հիմնադիրներուն, 40 տարիներ շարունակ անոր ապրած զարգացումներուն, անոր գոյերթին համար իրենց անձն ու մասնագիտութիւնը ներդրած նուիրեալներուն եւ դէպի ապագայ բացուող հորիզոնին մասին «Ազդակ» հետեւեալ հարցազրոյցը կատարեց «Վանայ Զայն»-ի տնօրէն Վիգէն Աւագեանին հետ:

Ն. Բ.

«ԱԶԴԱԿ».- Կը պատրաստուիք լսելու «Վանայ Զայն»-ի հիմնադրութեան 40-ամեակը: Կրնա՞ք ըսել, թէ ի՞նչ պայմաններու մէջ հիմնդրւած է «Վանայ Զայն»-ը: ՎԻԳԷՆ ԱՒԱԳԵԱՆ.- 1980-ականներու առաջին կիսուն Լիբանանի մէջ գործելու սկսան ԷՖ.Էմ. ալիքի հայկական շարք մը ռատիոկայաններ («Ռատիո Փարատայզ», «Լիպանո Յայ Ազգի Զայն», «Լիբանանի Յայկական Ռատիոկայան», «Ռատիո Մելոտի» եւ այլն): Ասոնք անձնական ռատիոկայաններ էին, որոնք առաւելաբար երգ-երաժշտութիւն կը սփռէին եւ «պատուէր»ներու՝ իրարու երգ նուիրելու յայտագիրներ կը ներկայացնէին:

Այդ օրերուն ԷՖ.Էմ. ալիքները նորութիւն էին: Մինչեւ 1980-ականներ ունկնդիրներ Լիբանանի պետական ռատիոկայանի հայկական ռատիոժամէն շաբաթը քանի մը անգամ կրնային կէս ժամ հայերէն երգ-երաժշտութիւն լսել եւ կիրակի օրերն ալ, կէս ժամ մը, Կիպրոսի պետական ռատիոկայանի հայկական ռատիոժամին հետեւի: Պատկերասփիւռը երեկոները միայն կը գործէր, իսկ ցերեկը ռատիոն մարդոց գլխաւոր զբաղումն էր: Երկիրը պատերազմի մէջ էր, բաժան-բաժան էր եւ մարդիկ իրենց բնակարաններուն եւ գործատեղիներուն մէջ գլխաւոր զբաղում ունէին ռատիոն, որ նաեւ լուրերու հետեւելու ամենն ունէին եւ արագ միջոցն էր:

«Ա.».- Այդ տարիներուն կար նաեւ հայ երգի վերագարթօնը մը:

Վ. Ա.- Շա՛տ ճիշդ, սփիւռքահայ եւ լիբանանահայ երգի բեղուն շրջանն էր՝ Ատիսը, Փոլը, Մաքսիմը, Մանուէլը, Լեւոն Գաթրճեանը եւ ուրիշներ իրարու ետեւէ երգեր կը ներկայացնէին եւ իրապարակն ու ռատիոկայանները անոնցմով կ'ողորդէին: Քանակը լաւ էր, սակայն որակը՝ ոչ միշտ: Անորակ, թերթաշունչ եւ թրքաբարոյ երգեր շատ կային:

Հայաստանի մէջ եւս կար երգի նոր ալիք մը, որուն կու տային Եղորտային անունը: Ռայիսա Մկրտչեանը, Լոյս Խումեանցը, Եորկի Միսասեանը եւ անոնց կողքին հիներէն՝ Յովհաննէս Բաղդայեանը, Ռուբէն Մաթեւոսեանը, Վարդուհի Խաչատրեանը, Օֆելիա Յամբարձումեանը, որոնք ժողովրդային երգի հանրածանցող դէմքեր էին, հայ երգարուեստը կը հարգւտացնէին բազմաթիւ նորութիւններով:

Զմոռնանք, որ 1980-ականներու սկիզբը Խորհրդային Միութեան երկաթ վարագոյրը սկսած էր կամաց-կամաց բացւիլ եւ Խորհրդային Հայաստան-Սփիւռք կապերն ալ սկսած էին զգուշաւոր եւ դանդաղ կերպով զարգանալ: Ուսանողներ եւ ճամբորդներ, որոնք Հայաստան կ'երթային-կու գային, աւելի դիւրութեամբ իրենց հետ նորութիւններ կը բերէին եւ հայրենի երգը լիբանանահայութեան կը ծանօթացնէին:

«Ա.».- Յիշեցիք ռատիոկայաններու մասին, որո՞նք կը վարէին այդ ռատիոկայանները:

Վ. Ա.- Եթէ հնութեան կարգով սկսիք, Լիբանանի պետական ռատիոկայանի հայկական ռատիոժամը սկսած է 1948-ին, ռատիոկայանի հիմնադրութեան հետ: Մաթիտ Պուտաբեանը եւ Ներսէս Տէր Յովհաննէսեանը եղած են սկզբնական շրջանի խօսնակները: Յետոյ ռատիոժամին տնօրինումը յանձնուած է Համազգայինին, որ յատուկ յանձնախումբ մը յառաջացուցած է այս նպատակին համար:

Ինչ կը վերաբերի ԷՖ.Էմ. ալիքի ռատիոկայաններուն, անոնց տնօրէնները եղած են՝ Յակոբ Եսայեանը («Ռատիո Փարատայզ»), Միսա Յանսքեհեանը («Լիպանո Յայ Ազգի Զայն»), Արա Սարգիսեանը («Լիբանանի Յայկական ռատիոկայան») եւ այլն: Այսբանը եւ կը յիշեմ: Եթէ անուններ մոռցած

եմ, կարելի է աւելցնել: Կար նաեւ անուն մը, որ գրեթէ բոլոր ռատիոկայաններու հիմնադրութեան մասնակցած է եւ տեղէ տեղ փոխադրուած է, այդ ալ Յակոբ Ալթունեանն է:

1984-ի ամրան Յակոբ Ալթունեան, «Լիբանանի հայկական ռատիոկայան»-էն բաժնուելով, Պուրճ Յամուտի Մարաշ թաւին ծայրը («Արմենիա» պողոտային վրայ, Հատիտեաններու շէնքին հանդիպակաց թաղը), Յարութիւն Յաճիմանուկեանի մէկ յարկաբաժինին մէջ կը հիմնէ «Վանայ Զայն»-ը: 1985-ի վերջերը ան «Վանայ Զայն»-ի սեփականատիրոջ հետ հարց ունենալով, կը հեռանայ կայանէն եւ 1987-ին դերակատար կը դառնայ «Սեւանայ Զայն»-ի հիմնադրութեան մէջ (շփոթել «Ռատիո Սեւան»-ին հետ, որ հիմնուած է 2007-ին):

«Ա.».- Վերադառնանք «Վանայ Զայն»-ի հիմնադրութեան պայմաններուն: Ինչպէ՞ս կը կատարուի հիմնադրութիւնը:

Վ. Ա.- Այդ տարիներուն ՀՀԻ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէն իր կազմէն յատուկ ներկայացուցիչ մը՝ Յակոբ Բագրատունիին պարտականութիւն տուած էր, իբրեւ քարոզչական աշխատանքներու պատասխանատու, հետեւիլ լիբանանահայ ռատիոկայաններու աշխատանքին: Երբ Կեդրոնական կոմիտէն իրազէկ կը դառնայ «Վանայ Զայն»-ի կացութեան եւ նկատի առած, որ սեփականատերը՝ Յարութիւն Յաճիմանուկեանը կուսակցական էր, կ'առաջարկէ, որ ան ռատիոկայանը տրամադրէ կուսակցութեան: Հաճիմանուկեան, կ'ընդառաջէ առաջարկին եւ մարտ 1986-ին «Վանայ Զայն»-ը իր բոլոր սարքաւորումներով եւ յարկաբաժին գործածութեան կարելիութիւններով կը յանձնէ ՀՀԻ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէին: Տնօրէն կը նշանակուի Վալէ Բրուտեանը, եւ ռատիոկայանը իր սփռումներուն կը սկսի 1 ապրիլ 1986-ին, օրական 6 ժամուան դրութեամբ, երէկոյեան ժամը 6:00-12:00: Այս պատմութիւնը տեղ մը կը յիշեցնէ՝ «Ազդակ»-ի պատմութիւնը, որովհետեւ գրեթէ նոյն ձեւով, այլ կուսակցական սեփականատեր մը՝ Հայկ Պալեանը, 1965-ին թերթը կը յանձնէ կուսակցութեան:

«Ա.».- Ինչպէ՞ս ընթացք կ'առնէ ռատիոկայանին աշխատանքները եւ սկզբնական շրջանին ի՞նչ դժուարութիւններու կը բախին անոնք:

Վ. Ա.- «Վանայ Զայն»-ը կը ծնի գրեթէ ոչինչէն՝ առանց անձնակազմի, առանց որեւէ փորձառութեան, առանց անհրաժեշտ երգի ձայնադարան ունենալու: Պատերազմի տարիներ էին՝ ռմբակոծումները, ելեկտրականութեան տեսական ընդհատումները (այսօրուան շարժակները չկային տակաւին), ճամբաներու փակումները կը ստեղծէին աշխատանքի ծանր պայմաններ: Կար նաեւ արտագաղթի երեւոյթ. աշխատակիցներ հազիւ փորձառութիւն ձեռք ձգած՝ անդաժ կը մեկնէին երկրէն:

Այս բոլոր դժուարութիւնները կը յաղթահարուին համբերութեամբ, ծրագրումով եւ նուիրեալ աշխատանքով: Կը յառաջանայ անձնակազմ՝ 4 լիաժամ, 4 կիսաժամ պաշտօնէսներով եւ քանի մը աշխատակիցով: Կը ստեղծուի լաւ ձայնադարան՝ մէկ կողմէ Համազգայինի ռատիոժամի ձայներիզներով, իսկ միւս կողմէ՝ Ղանիէ Մածունեանի եւ Ծօ Թաշճեանի աջակցութեամբ: Մածունեան արխիւային կարելուր կիւթեր կը մատակարարէ ռատիոկայանին, իսկ Թաշճեան մեծաթիւ ձայնապակներ ձայներիզներու կը վերածէ եւ ռատիոկայանին կը տրամադրէ:

«Ա.».- Իսկ ի՞նչն էր, որ «Վանայ Զայն»-ը առաջին օրէն կը գատորոշէր այլ ռատիոկայաններէն:

Վ. Ա.- Կուսակցական յանձնառութեան կողքին, մշակութային եւ լեզուական որակը: Ի տարբերութիւն անձնական ռատիոկայաններուն, «Վանայ Զայն» առաջին օրէն կ'որոշեր յստակ քաղաքականութիւն՝ սփռելու միայն հայաշունչ երգեր: Ընտրութիւնը կը կատարուէր բաւական բծախնդիր կերպով: Յաջողական տնօրէնները եւ անոնց գործակիցները, ինչպէս՝ Մանուշակ Պոյաճեանը, Մելքոն Տեմիրճեանը, աւելի ուշ նաեւ Չաքար Բէշիշեանը եւ ուրիշներ յատուկ գտումի կ'ենթարկէին ռատիոկայանին ներկայացող երգերը: Ուշադրութիւն կը դարձըրէր երգերու բառերուն, եղանակին եւ կատարման ձեւին: Ուղղակի թրքերէնէ թարգմանուած եւ կամ թրքական զգացող երանգներով երգերը տեղ չունէին «Վանայ Զայն»-ի մէջ: Կար արգիլեալ երգերու երկար ցանկ: Շրջան մը մինչեւ իսկ այս երեւոյթին անդրադարձող եւ երգիչները արգապարակային կերպով պախարակող յայտագիր կար՝ «Երգ հրաժարուի»: Որքան գիտեմ, եղած է նաեւ ժամանակ (2002-2003), երբ տնօրէնութեան կողքին գործած է գեղարուեստական որակի ուսումնա-

սիրութեան յանձնախումբ մը՝ երգերու զտումը կատարելու համար:

Յատկանշական երկրորդ երեւոյթը խստապահանջութիւնն էր լեզուի հանդէպ: Անթրի արեւմտահայերէն գործածելու, յայտագիրներու եւ ծանուցումներու լեզուն անաղարտ պահելու տեսական ճիգը: Օրին, ինչպէս այսօր, բազմաթիւ յայտագիրներ գրաւոր կը պատրաստուէին, տնօրէնութեան կը ներկայացուէին եւ լեզուական սրբագրութեան կ'ենթարկուէին: Ունկնդիրները կրնան յիշել նաեւ այս նպատակին համար գրագիտուի Շահանդուխտի եւ աւելի ուշ՝ Արմէն Ապտալեանի «Մաքուր պահենք հայերենը» եւ «Ճիշդ հայերէն խօսիմք» յայտագիրները:

«Վանայ Զայն» առաջին օրէն փորձած է գոհացնել ճաշակը առաւելագոյն թիւով ունկնդիրներու եւ անոր համար իր յայտագիրները եղած են այլազան՝ ազգային, մշակութային, դաստիարակչական, ընկերային, առողջապահական, կրօնական, մանկական, մարզական, ժամանցի եւ այլն:

Վերջապէս, «Վանայ Զայն» այլ ռատիոկայաններէ զատորոշուած է անով, որ երկար տարիներ ան եղած է քաղաքական լրատուութեամբ եւ յայտագիրներով հայկական միակ ռատիոկայանը Լիբանանի մէջ: Կարճատեւ շրջաններ այլ ռատիոկայաններ եւս քաղաքական լրատուութիւն ունեցած են, սակայն այսօր անոնք չկան եւ դարձեալ «Վանայ Զայն» միակն է այս մարզին մէջ: Այս իրողութիւնը, մեծ պարտաւորութեան կողքին, մեծ յանձնառութեան տակ կը դնէ ռատիոկայանին պատասխանատուները:

Այս բոլորը, առաւել՝ տարիներու աշխատանքով ռատիոկայանին ապահոված վարկն եւ հեղինակութիւնը ունկնդիրներուն մօտ, «Վանայ Զայն»-ը դուրս բերած են լիբանանեան իր շրջագիծէն եւ ժամանակի ընթացքին դարձուցած են համահայկական լրատումիջոց, որուն Լիբանանի չափ եւ թերես ալ աւելի կը հետեւին արտասահմանի մէջ: Բազմաթիւ յայտագիրներ տարիներ ի վեր կը սփռուին նաեւ սփիւռքի այլ ռատիոժամերէն: Մինչ կարգ մը յայտագիրներ ընկերային ցանցերու ճամբով կը շրջին ամբողջ աշխարհը:

«Ա.».- Վերադառնանք պատմութեան. ռատիոկայանը մինչեւ ե՞րբ գործէր իր սկզբնական վայրին մէջ:

Վ. Ա.- Մինչեւ 1990, երբ ան վերջնականապէս փոխադրուեցաւ Նորակառոյց «Շաղգոյեան» կեդրոնի երկրորդ յարկը: 1999-ին ան ենթարկուեցաւ որոշ բարեկարգման, իսկ 2008-ին հիմնականօրէն վերանորոգուեցաւ: «Փիւնիկ» հիմնադրամին ջանքերով: Աւելի ուշ ան ենթարկուեցաւ մասնակի կարգ մը վերանորոգութիւններու, որոնցմէ վերջինը՝ 2018-ին:

«Ա.».- Որո՞նք վարած են «Վանայ Զայն»-ի տնօրէնութիւնը:

Վ. Ա.- Ինչպէս յիշեցիք, առաջին երկու տարին՝ 1986-1988, տնօրէնը եղած է Վալէ Բրուտեանը: Լիբանանէն մեկնումէն ետք, շրջան մը ռատիոկայանը վարած է Կեդրոնական կոմիտէի կողմէ ճշգրտած ներկայացուցիչը՝ Կեդրոնական կոմիտէի անդամ Յակոբ Բագրատունիին: Նման ներկայացուցիչներ կամ տնօրէն-խորհուրդներ գործած են նաեւ աւելի ուշ: 1989-1999 տնօրէնութիւնը վարած է Կարոնեան Թեմալէանը, 2000-2002՝ Բենօ Թոնդեանը, 2009-2019՝ Աւետիս Կիտանեանը, իսկ փետրուար 2019-էն մինչեւ օրս՝ տնօրէնութիւնը վստահուած է մեզի:

Միջանկեալ, 1999-ին «Վանայ Զայն» գործած է տնօրէն-խորհուրդով մը (Յակոբ Լատոյեան, Մարտիկ Տեմիրճեան, Միսա Յանսքեհեան): 2003-2007 աշխատանքները յառաջ տարուած են վարիչ-խմբագիրով եւ վարչական պատասխանատուով (Արմէն Ապտալեան եւ Տեֆի Թաճրա): 2008-2009, շրջան մը ռատիոկայանը դարձեալ գործած է Կեդրոնական կոմիտէին կողմէ ճշգրտած ներկայացուցիչով (Յակոբ Հաւաթեան), իսկ 2017-ին՝ ընդհանուր վերակազմով մը (Տիգրան Ծինպաշեան): Թող ներուի մեզի, եթէ անուններ մոռցած ենք:

«Ա.».- Կրնա՞ք յիշել նաեւ երկար տարիներ ռատիոկայանին ծառայողներու անունները:

Վ. Ա.- Անշուշտ, Թորգոմ Զանանը՝ ամենէն երկարակեան անդամը ռատիոկայանին, ողբացեալ Իմաս Տեմեանը, Սեւան Կարապետեան-Աղաճեանը, Լորիկ Սապունեան-Ծատուրեանը, Շողեր Գառնէշեան-Միսճեանը, Արմէն Ապտալեան, Սեդա Պէշլեան-Սաղապարեանը, Հուրի Փափագեան-Էմփեանը, Գարմէն Զիկրեան-Աճեմեանը, Լուիսի Աճեմեան-Չարմեմեանը, Հալա Հատատայը: Հիներէն կ'արժէ յիշել նաեւ՝ Անահիտ Սեթեանը, Մարիէ Մարտիրեանը, Նորա Սարաֆեան-Թաշճեանը, Էլի Թաշճեանը, Կիմի Ապրիսեան-Գուլում-ճեանը, Ներսէս Լիպարեանը, Լուիսի Սարգսեանը, Ճորճ Գրիգորեանը, Սազո Նոխուտեանը, Մարալ Հարպոյեան-Չաքրեանը, Յակոբ Զպալեանը, Գրիգոր Հաշեօլեանը, Գեորգ Պաղտասարեանը, Սարիատ Արիստակէսեան եւ ուրիշներ:

(Շար. 1)

ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԻԱՑԵԱԼ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ ՀԱՅՐԵՆԻ ՀՈՂՆ Է ՀԱՅՈՒՆ

2 հոկտեմբեր 2026...

Ահա՛ Ազգային Միացեալ վարժարանի «Յայրենի հող»-ին վրայ ենք։

Ահա՛ համազգեստը ա՛յս է՝ միացեալականը. հայրենիքի կապոյտ երկինքը կրող, անոր կուրծքին՝ Յայաստանի յաւերժութեան նարնջագոյն նշանակը փայլող եւ արեան մէջ կարմիր՝ հայ հերոսներու ու նահատակներու արիւնը բորբոքող։

Ահա՛ հայրենիքէն դուրս ուրիշ հայրենիք մը, որ ունի ինքնուրոյն դրօշ, ունի դպրոցական քայլերգ ու համազգեստ, ունի խրոխտ կեցուածք ու կարգապահութիւն։

Ահա՛ հայրենիքէն հեռու հայրենիքին համար մարտնչող ուրիշ բանակ

Քայլերգ մը, որ մարտի կանչ է. քայլերգ մը, որ երբ հնչէ, կարմիր կը թուի անցեալը, ներկան՝ կապոյտ, իսկ ապագան՝ արդար քրտի՛նք, ցորենի հա՛սկ, նարնջագոյն բե՛րք անսահման։

Ու վերջապէս առաւօտեան «Յայր մեր»-ը թռիչք կ'առնէ հոգիներէն վեր ու

մը, որ «թրի ու սրի» դէմ պիտի մղէ գիրքի ու գրիչի պայքար։

Ողջո՛յն հա՛յ դպրոցին։

Ողջո՛յն Ազգային Միացեալ վարժարանին։

Ու կը հնչէ հայ դպրոցի վերամուտին առաջին զանգը՝անլուծի զանգակներու ողջանջի նման, աւետելու հայ մանուկին, հայ պատանիին մուտքը հայ տունէն ներս։

Ու կը հնչէ Ազգային Միացեալ վարժարանի քայլերգը. «Շառաւիղներն ենք մենք հայկեան քաջ ցեղի, Աշխատասեր զաւակները Լիբանանի, Յայ գիրի ու դպրութեան արթուն պահակներ, Յաղթանակած հայութեան ապրող վկաներ...»։

կը բացուին «Դռներն յուսոյ» Ազգային Միացեալ վարժարանի։

Ինչպէ՛ս չիշաքաղիլ ու ջուզուիլ՝ ի տես ժպտացող արցունքներուն, ողջագուրումներուն, փոխանակւող քաղցր մաղթանքներուն ու սիրալիի խօսքերուն... Կարօ՛տ բացականչելու, կարօ՛տ սիրելիներու, ծանօթացում, ընտելացում նորի ու նորարարութիւններու։

Ինչպէ՛ս չիոնարիլ առջեւ հաւատարիմ ու հաւատաւոր հայ ծնողներուն, որոնք հաւատալով հայ դպրոցի սրբազան առաքելութեան՝ միշտ պատնշի վրայ պանեղին այս դարբնոց։

ՄԱՏԼԵՆ ՎԱՐՈՒՄԵԱՆ

Շաբ.ը՝ էջ 6

ՎԵՐԱՍՈՒՄԻ ՍԵՍԻՆ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՌԻՍՈՒՑԻԶՆԵՐՈՒ ԵՐԿՕՐԵԱՅ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ

Շաբաթ, 3 եւ կիրակի, 4 հոկտեմբեր 2026-ին Տուրիշուրի Աւետարանական կեդրոնին մէջ տեղի ունեցաւ Լիբանանի հայոց թեմի կիրակնօրեայ վարժարաններու ուսուցիչներու երկօրեայ համագումարը, որուն նպատակներն էին՝ համախմբել կիրակնօրեայ վարժարաններու ծառայողները, վերանորոգել անոնց հոգեւոր ու ուսուցչական տեսլականը, անդրադառնալ վարժարաններու առաքելութեան կարեւորութեան եւ միասին պատրաստուիլ 2026-2027 տարեշրջանի նոր աշխատանքներուն։

Համագումարի բացման խօսքը արտասանեց Լիբանանի թեմի կիրակնօրեայ վարժարաններու վարիչ-տնօրէն Սարգիս

Ա. քհնյ. Սարգիսեան, որ անդրադարձաւ համագումարի աշխատանքներուն եւ անոր կարեւորութեան՝ շեշտելով, որ նման համախմբումները առիթ են ոչ միայն գիտելիքներու փոխանակման, այլեւ՝ հոգեւոր վերանորոգման, փորձառութիւններու բաժնեկցու-

թեան եւ նոյն առաքելութեան շուրջ նորոգում միասնականութեան։ Սարգիս Ա. քհնյ. Սարգիսեան յատկապէս վերջիջեցուց բոլորին իրենց նուիրական պարտականութիւնը այս սրբազան առաքելութեան մէջ՝ ընդգծելով, որ կիրակնօրեայ վարժարանի ուսուցիչը կոչուած է նոր սերունդին փոխանցելու ոչ միայն քրիստոնեական գիտելիքներ, այլեւ՝ հաւատքի կենդանի վկայութիւնը, եկեղեցասիրութեան ոգին եւ Քրիստոսի հանդէպ սերը։ Եզրափակելով իր խօսքը՝ ան մասնակիցներուն մաղթեց բարի, արդիւնաւետ եւ օրինաբեր աշխատանք։

Այնուհետեւ տեղի ունեցաւ շարականներու ուսուցում, ապա՝ Սուրբ Գիրքի սերտողութիւն։

Համագումարի ընթացքին ներկայացուցեան ուսուցիչներու ծառայութեան եւ կիրակնօրեայ վարժարանի առաքելութեան վերաբերող զանազան նիւթեր։

Շաբ.ը՝ էջ 6

ՓԱՇԻՆԵԱՆԻ ՊԱՅՔԱՐԸ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ԴԷՄ

Յայաստանի մէջ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի իշխանութեան եւ Ամենայն Յայոց Կաթողիկոս Գարեգին Բ.-ի միջեւ հակամարտութիւնը այլեւս անձնական կամ ներքեկեղեցական վեճի սահմաններուն մէջ չի մնար։ Ան աստիճանաբար կը վերածուի Յայաստանի պետական իշխանութեան եւ Յայ առաքելական եկեղեցւոյ միջեւ բացայայտ քաղաքական դիմակայութեան։

Եւ այս դիմակայութեան մէջ վտանգուածը միայն կաթողիկոսական այծոռը չէ։

Վտանգուած է պետութիւն-եկեղեցի յարաբերութիւններու այն նուրբ սահմանը, որուն նախտումը կրնայ ունենալ երկարաժամկետ հետեւանքներ՝ Յայաստանի հասարակական համերաշխութեան, ազգային ինքնութեան եւ Յայաստան-սփիւռք յարաբերութիւններուն վրայ։

Թիրախը՝ Կաթողիկոսը, թե՛ Եկեղեցին

Փաշինեանի իշխանութիւնը Գարեգին Բ.-ի դէմ պայքարը կը հիմնադրէ եկեղեցւոյ կառավարման, ներքին բարեքրու, հաշուետուութեան եւ բարեփոխումներու անհրաժեշտութեամբ։

Սակայն քաղաքական հարցը կը սկըջի հոն, ուր բարեփոխումներու պահանջը կը զուգորդուի գործող կաթողիկոսի հեռացման ուղղակի եւ հետեւողական պահանջով։

Այստեղ արդէն հարց կը ծագի՝ արդեօք իշխանութեան նպատակը Եկեղեցւոյ բարեփոխումն է, թե՛ Եկեղեցւոյ ղեկավարութեան փոփոխութիւնը՝ պետական իշխանութեան նախաձեռնութեամբ։

Այս տարբերութիւնը եակն է։

Կարարեմ, Յայ առաքելական եկեղեցին պետական կառոյց մը չէ, զոր կառավարութիւնը կրնայ փոխել վարչական որոշումով։ Ան ունի իր կանոնական համակարգը, իր հոգեւոր իշխանութիւնը եւ իր պատմական հաստատութիւնները։

Տե՛ս Եկեղեցւոյ ներքին խնդիրներ կան, անոնց լուծման անհրաժեշտութիւնը կարելի է քննարկել։ Սակայն այդ հարցը չի կրնար ինքնաբերաբար պետական միջամտութեան իրաւունք ստեղծել։

Պետութիւնը եւ Եկեղեցին՝ երկու տարբեր իշխանութիւններ

Յայաստանի Հանրապետութիւնը աշխարհիկ պետութիւն է։ Բայց աշխարհիկ պետութիւն ըլլալը չի նշանակեր, որ պետութիւնը պէտք է քաղաքական իշխանութեան գործադիր Եկեղեցւոյ վրայ։

Ընդհակառակը, առողջ պետական համակարգի մը կարելոր նախապայմաններն մէկը տարբեր հաստատութիւններու իրաւասութիւններու յստակ սահմանումն է։

Եկեղեցին կրնայ քննադատուիլ։

Կաթողիկոսի գործունեութիւնը եւ անձնական կեանքը կրնան քննարկուիլ։ Եկեղեցւոյ կառավարման համակարգը կրնայ բարեփոխուիլ։ Բայց այս բոլորը պէտք է տեղի ունենան այնպիսի սահմաններու մէջ, ուր պետութիւնը չի վերածուի Եկեղեցւոյ ներքին կառավարման որոշիչ ուժի։

Հակառակ պարագային, այսօր ստեղծուած նախադէպը վաղը կրնայ գործադրուիլ այլ անկախ կառոյցներու նկատմամբ։

Յայ Եկեղեցին սովորական կառոյց մը չէ

Այս հարցին մէջ յաճախ կը մոռցուի կարեւորագոյն հանգամանքը։

Յայ առաքելական եկեղեցին Յայաստանի պատմութեան ընթացքին միայն կրօնական հաստատութիւն չէ եղած։ Յայ պետականութեան բացակայութեան երկար դարերուն ան պահպանած է հայ ժողովուրդի հոգեւոր, մշակութային եւ ազգային ինքնութեան առանցքը։ Եկեղեցւոյ դերը կարելի չէ չափել միայն այսօրուան վարչական կառուցւածքով։

Յայ եկեղեցին իր պատմական առաքելութեամբ նաեւ համահայկական կառոյց է։ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի նշանակութիւնը չի սահմանափակուիլ Հայաստանի Հանրապետութեան վարչական սահմաններով։

Յետեւաբար, երբ Յայաստանի իշխանութիւնը ուղղակիօրէն կը մտնէ կաթողիկոսի եւ Եկեղեցւոյ կառավարման հարցին մէջ, այդ քայլը անխուսափելիօրէն արձագանգ կ'ունենայ նաեւ սփիւռքի մէջ։

Վտանգաւոր քաղաքական նախադէպ

Այսօր իշխանութիւնը կրնայ պնդել, որ իր նպատակը Եկեղեցւոյ «վերականգնումն» ու «բարեփոխումն» է։

Սակայն հարցը կը մնայ՝ ո՞վ պիտի որոշէ, թէ Եկեղեցին ինչպէ՛ս պէտք է բարեփոխուի։

Եթէ այդ որոշումը կը բխի պետական

իշխանութենէն, ապա կը ստեղծուի վտանգաւոր նախադէպ մը. իշխանութիւնը ոչ միայն կը քննադատէ Եկեղեցւոյ ղեկավարութիւնը, այլ նաեւ կը փորձէ սահմանել, թէ ինչպէ՛ս պէտք է այդ ղեկավարութիւնը կազմաւորուի։

Այդ պահուն պետական եւ եկեղեցական իշխանութիւններու սահմանը կը դառնայ անորոշ։

Եւ պատմութիւնը բազմիցս ցոյց տուած է, որ երբ քաղաքական իշխանութիւնը կը փորձէ վերահսկել հոգեւոր իշխանութիւնը, առաջին գոհը սովորաբար կը դառնայ ոչ թէ մէկ հաստատութիւնը, այլ՝ հասարակութեան ներքին հաւատարակչութիւնը։

Փաշինեանի պայքարը նաեւ սփիւռքի հարցն է

Յայաստանի իշխանութեան եւ Մայր Աթոռի միջեւ հակամարտութիւնը միայն Յայաստանի ներքին հարցը չէ։

Յայկական սփիւռքի բազմաթիւ համայնքներու համար Յայ առաքելական եկեղեցին ազգային կեանքի առանցքային հաստատութիւն է։ Ան դպրոց է, մշակութային կեդրոն է, համայնքային կառոյց է եւ՝ շատ պարագաներու, ազգային ինքնութեան պահպանման հիմնական յենարաններէն մէկը։

Եթէ Յայաստանի մէջ Եկեղեցւոյ շուրջ խորանայ քաղաքական պառակտումը, ան իր անդրադարձը պիտի ունենայ նաեւ սփիւռքի վրայ։

Արդէն իսկ Յայաստան-սփիւռք յարաբերութիւնները կը գտնուին բարդ փուլի մը մէջ։ Եկեղեցւոյ հարցին շուրջ նոր բաժանում մը կրնայ աւելի խորացնել այդ հեռաւորութիւնը։

Կաթողիկոսի հարցը պէտք է վերածել իշխանութեան հարցի

Գարեգին Բ.-ի անձը եւ գործունեութիւնը անշուշտ ենթակայ են քննադատութեան եւ քննարկման։

Սակայն կաթողիկոսին նկատմամբ քաղաքական վերաբերմունքը պէտք է վերածուի ամբողջ Յայ եկեղեցւոյ նկատմամբ պետական քաղաքականութեան։

Կաթողիկոսը ժամանակաւոր է։ Եկեղեցին՝ պատմական։

Իշխանութիւնները կը փոխուին։ Եկեղեցին կը շարունակէ։

Այս պարզ տարբերութիւնը պէտք է հասկնալ յստակապէս այնպիսի երկրի մը մէջ, ուր ազգային կառոյցները դարձեալ գոյատեւած են պետականութեան բացակայութեան պայմաններու մէջ։

Ո՛ր կը տանի այս պայքարը

Այսօր հիմնական հարցը այլեւս այն չէ, թէ Փաշինեան իր պայքարին մէջ կը յաջողի, թե՛ ոչ։

Աւելի եական հարցն այն է, թէ ինչպիսի՞ Յայաստան պիտի ձեւաւորուի այս հակամարտութենէն ետք։

Յայաստան մը, ուր պետութիւնը եւ Եկեղեցին կրնա՞ն գոյակցիլ՝ պահպանելով իրենց սահմանները։

Յայաստան մը, ուր Եկեղեցին կրնայ բարեփոխուիլ՝ առանց պետական վերահսկողութեան։

Յայաստան մը, ուր իշխանութեան քննադատութիւնը Եկեղեցւոյ նկատմամբ չի վերածուի ազգային կառոյցներու միջեւ թշնամանքի։

Եւ վերջապէս, Յայաստան մը, ուր քաղաքական տարակարծութիւնը չի վերածուի ազգային պառակտման։

Ա՛յս է իրական մտահոգութիւնը։

Բայց այն նախադէպը, որ այսօր կը ստեղծուի պետութեան եւ Յայ եկեղեցւոյ յարաբերութիւններուն մէջ, կրնայ շատ աւելի երկար կեանք ունենալ։

Ուստի անհրաժեշտ է զգուշանալ այն իրավիճակէն, ուր մէկ անձի դէմ սկսած քաղաքական պայքարը կը վերածուի ամբողջ հաստատութեան դէմ պայքարի, իսկ հաստատութեան դէմ պայքարը՝ ազգային պառակտման։

Յայաստանի այսօրուան ամենամեծ մարտահրաւերը պէտք է ըլլայ՝ ո՞վ պիտի յաղթէ՝ Փաշինեանը, թե՛ Կաթողիկոսը։

Աւելի կարեւոր է հարցնել՝ ինչպէ՛ս կարելի է ապահովել, որ այս պայքարին պատճառով չտուժեն՝ Յայոց եկեղեցին, Յայաստանի պետականութիւնը եւ համահայկական միասնականութիւնը։

ՎԱՅԳԵՆ ԳՎՎԼԱԳԵԱՆ

«ԼՈՒՍԱՏԵՆՉ»-Ը՝ ԴՊՐԵՎԱՆԵԱՆ...

Շարունակում 3-րդ էջեն

Չորս դպրեվանեցիներու այս քայլը ցոյց կու տայ, թէ ինչպէ՛ս կրթօճախի մը մէջ տարիներու ընթացքին ստացած դաստիարակութիւնը կրնայ վերածուիլ ինքնուրոյն նախաձեռնութեան եւ գործնական ծառայութեան: Այն արժէքները, որոնք կը փոխանցուին Դպրեվանքի մէջ՝ սեր առ Աստուած, սեր առ ազգ եւ մշակոյթ, կարգապահութիւն, ընկերասիրութիւն, ծառայասիրութիւն եւ պատասխանատուութիւն, իրենց իսկական արժէքը կը դրսեւորեն այն պահուն, երբ ուսանողը կը սկսի զանոնք ինքնակամ կերպով գործի վերածել:

Թող «Լուսատենչ»-ի այս լուսաւոր օրինակը ներշնչում դառնայ նաեւ մեր սերունդին, որպէսզի նոյն խանդավառութեամբ, նոյն նախանձախնդրութեամբ եւ նոյն պատասխանատուութեամբ շարունակենք պահպանել ու զարգացնել հայ հոգեւոր, կրթական եւ մշակութային ժառանգութիւնը, գիտակցելով դպրեվանեան արժէքներուն, անոր

վաստակին ու առաքելութեան նուիրական ընթացքին:

Պատմութիւնը կը սիրէ մեծ յեղափոխութիւնները յիշել. բայց երբեմն ամենէն խոր ազդեցութիւնը կը գործեն այն «յեղափոխութիւնները», որոնք միակ զենքը գրիչն է, միակ զինամթերքը՝ թուղթը, իսկ առաջին «գրաւումը»՝ վեհափառ հայրապետին եւ տեսուչին ռններուն տակ սահեցուած «Լուսատենչ» պարբերաթերթի քանի մը օրինակները: Եւ թերեւս հոս է դպրեվանքի վաստակին մեծագոյն օրինակներէն մէկը. անոր աշակերտները ոչ միայն ուսում կը ստանան, այլ նաեւ կը սորվին կենսաւորել իրենց սորվածը՝ արժէքը գաղափարէն գործի վերածելով:

Երանի՜ անոնց, որոնք արժանի կ'ըլլան իրենց յիշատակը թողելու այս հոգեւոր եւ իմացական տան մէջ՝ ծառայելով այն սրբազան կրթօճախին, ուր «կապարն յոսկի, նիւթն յոգի դառնան»:

ԱԶՐՊԷՅՃԱՆ Կ'ԱԶԱԿՑԻ ՓԱՇԻՆԵԱՆԻՆ...

Շարունակում 3-րդ էջեն

Հայաստանի մէջ եւ անկէ դուրս Փաշինեանի ընդդիմախօսներուն վրայ յարձակելու մոլուցքին մէջ ազրպէյճանական լրատուամիջոցներն ու պաշտօնականները, կարծես, չեն գիտակցիր, որ ակնյայտ կը դարձնեն հետեւեալը. Ազրպէյճան կ'ողջունէ եւ կը սատարէ վարչապետին վարած քաղաքականութիւնը: Երբ թշնամիդ կանգնի քու իսկ կառավարութեանդ կողքին, կասկածելու լուրջ պատճառներ կը ծագին: Վերջին տարիներուն Փաշինեան ըրած է կարելի ամէն բան՝ իր գործելակերպը Ազրպէյճանի եւ Թուրքիոյ փափաքներուն համապատասխանեցնելու համար: Ան բազմաթիւ զիջումներու գացած է եւ կը շարունակէ երթալ: Ան Ազրպէյճանին յանձնած է Արցախը եւ զիջած՝ Հայաստանի Հանրապետութեան տարածքէն հատւածներ, միաժամանակ օտարանալով Հայաստանի քաղաքացիներէն եւ սփիւռքի ներկայացուցիչներէն: Բնականաբար Ազրպէյճանն ու Թուրքիան գոհ են իրմէ: Ինչպէս կ'ըսեն՝ «Ներքին թշնամին շատ աւելի վտանգաւոր է, քան՝ արտաքինը»: Ազրպէյճանի եւ Թուրքիոյ մեծագոյն մտավախութիւնն այն է, որ Փաշինեանը փոխարինէ հայրենասեր հայ ղեկավար մը, որ պիտի պաշտպանէ ազգային շահերը:

Ազրպէյճանի՝ իբրեւ խաղաղասեր պետութեան վերաբերող անդադար կատարուող պնդումներուն

լիովին կը հակասէ նախագահ Իլիամ Ալիեւի՝ համաձայնեցուած «խաղաղութեան պայմանագիրը» ստորագրելէ հրաժարիլը, մանաւանդ որ ան նախապէս յայտարարած էր, թէ Փաշինեանին ինք թելադրած է համաձայնագիրի բոլոր 17 յօդուածները:

Ալիեւ պարբերաբար սպառնալիքներ կ'ողղէ՝ զգուշացնելով, որ Ազրպէյճան պիտի յարձակի Հայաստանի վրայ, եթէ վերջինս չկատարէ ազըրպէյճանական բոլոր պահանջները: Ան Հայաստանի ղեկավարները կ'որակէ իբրեւ «պատերազմական յանցագործներ, որոնք պէտք է ստանան իրենց արժանի պատիժը»՝ միաժամանակ մերժելով ազատ արձակել Պաքուի մէջ ապօրինաբար պահուող ու դատապարտուած Արցախի բարձրաստիճան պաշտօնատարները: Վերջերս Ալիեւ նոյնիսկ ակնարկեց «Յաղթանակի երրորդ կամարը... այսօր իսկ Երեւանի կեդրոնը» կառուցելու:

Միւս կողմէ՝ Փաշինեան անդադար կը խօսի այն մասին, թէ ինչպէ՛ս խաղաղութիւն բերած է Հայաստանին: Սակայն խաղաղութիւնը չի կրնար ըլլալ միակողմանի: Խաղաղութիւն գոյութիւն չի կրնար ունենալ, երբ թշնամին եաթաղանը կը ճօճէ զըլխուդ վերեւ՝ սպառնալով կտրել զայն:

www.TheCaliforniaCourier.com

ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԻԱՅԵԱԼ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ...

Շարունակում 5-րդ էջեն

Ինչպէ՛ս երախտապարտ չըլլալ բոլոր այն նուիրատուներուն, բարերարներու այն բանակին, որ թիկունք կանգնեցաւ այս «բանակ»-ը ամուր ու հաստատ պահելու ...

Եւ ինչպէ՛ս չհաւատալ երազներու, երբ Ազգային Միացեալ վարժարանը մեծ երագի մը իրագործումն էր:

Այո՛, տասը տարիներ առաջ Ազգային Միացեալ վարժարանը տակաւին նորածին էր, սակայն մեծցաւ այնքան արագ, ինչպէս՝ Սասունցի Դաւիթը: Ձեռով՝ հսկայական կառոյց, սակայն խորքով՝ ընտանիք, միութիւն, միասնականութիւն, մէկ հող ու հայրենիք՝ «Փոքրիկ Հայաստան» դարձաւ:

Այո՛, դպրոցը այլոց համար կրթութեան ու գիտութեան վայր է միայն. մեզի համար ուրիշ բան է դպրոցը:

Մեզի համար հայ դպրոցը հայրենիքի հզօրանքն է սփիւռքի մէջ. պետականութեան փա՛ստ է ու լինելութեան գրգիռ:

Հայոց պատմութեան վերաքաղ է հայ դպրոցը, պատմութիւն է. անցեալ, ներկայ, ապագայ: Հայոց լեզուն ու հայ մշակոյթն է հայ դպրոցը: Հայու արժանապատուութիւնն ու Հայ դասն է հայ դպրոցը:

Այսօր հայ դպրոցի վերամուտը արցունք կը բերէ մեր աչքերուն ու կը գօտեպղնէ մեզ պայծառ գալիքի յոյսով:

Կորսուած փառքի ու թագաւորութիւններու, արքաներու ու արքայական շքեղութեան, վեց հարիւր տարուան գերութեան հակադրուող յո՛յսն է մեր համագգեստաւոր աշակերտութեան փաղանգը, դեռ երէկուան մեր

կրօնասնէրուն, մեր ազգային ողբերգութիւններուն պերճախօս պատասխանն է անոնց ամրակուռ շարքերն ու խրոխտ կեցուածքը:

Դարձեալ կը ինչէ վերամուտի զանգը:

Վաղը նոր մեկնակէտ կը պահանջէ, նոր գործ, նոր խանդ ու ոգի, նոր յաղթանակ:

Վաղը մեր դպրոցը կը ծաղկի, կը գունատուորի, կը գեղեցկանայ մանկամտօրի ու մանկապարտեզի մատուղշ հոգիներով ու վառ ժպիտներով:

Վաղը Ազգային Միացեալ վարժարանի դրօշին տակ համախմբուած աշակերտութեան շարքերը շուտով կ'ուռճանան, կը կոփուին մարմինները, կը կռանուին հոգիներն ու կամքերը՝ մի՛շտ հայ ոգիով:

Վաղը ազգային նորափթիթ հայ դպրոցի տասնամեակն է. վաղը եւ գալիք բոլոր օրերը մենք կը տունենք Ազգային Միացեալ վարժարանի տասնամեայ ազնիւ ու հաւատարիմ աշխատանքը, տասնամեայ անսկարկ նըւիրումի, տասնամեայ հայեցի դաստիարակութեան եւ հպարտ վաստակի տասներորդ տարեշրջանը:

Գալիք տասը անգամ տասը տարիներուն ալ, օտարութեան մաշեցումին դէմ, որ'ն հայրենի հող հայ աշակերտին, սիրելի՛ Միացեալ:

Գալիք տասնամեակիդ ու տասնամեակներդի ի խնդիր՝

Յառաջ՝ Ազգային Միացեալ վարժարան՝

«Դուն լոյսի աղբիւր, հայ մտքի կըրթարան...»:

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ...

Շարունակում 5-րդ էջեն

«Կիրակնօրեայ վարժարանի ուսուցիչին ինքնաճանաչումն ու ծառայութիւնը» նիւթը ներկայացուց Կարինէ Չոլաքեան: Ան շեշտեց ուսուցիչին ինքնաճանաչման, իր կոչումին գիտակցութեան եւ ծառայութեան նկատմամբ պատասխանատուութեան կարեւորութիւնը՝ դիտել տալով, որ ուսուցիչը նախ ինք ապրելով այն արժէքները՝ կը փոխանցէ աշակերտներուն՝ դառնալով կենդանի օրինակ եւ ներշնչման աղբիւր:

«Ազգու եւ ներշնչող ուսուցիչները» նիւթը ներկայացուց Լուիզա Պապոյեան-Ազգեգեան: Դասախօսութեան ընդմէջէն անդրադարձ կատարուեցաւ ա՛յն յատկութիւններուն եւ մօտեցումներուն, որոնք ուսուցիչը կը դարձնեն ազդեցիկ, ներշնչող եւ աշակերտին հոգեւոր ու մարդկային աճին նպաստող առաջնորդ:

Համագումարի կարեւոր բաժիններէն մէկը հանդիսացաւ ընդհանուր զարգացման մրցումը, որ գիտելիքներու ստուգման կողքին, գեղեցիկ առիթ մը եղաւ առողջ մրցակցութեան, համագործակցութեան եւ ընկերային ոգիի ամրապնդման:

Երկօրեայ համագումարին ընթացքին նաեւ տեղի ունեցան ընկերային եւ

հաղորդակցութեան պահեր, որոնց շնորհիւ մասնակիցները հնարաւորութիւն ունեցան աւելի մօտէն ճանչնալու զիրար, բաժնեկցելու իրենց փորձառութիւնները, մտահոգութիւններն ու յաջողութիւնները եւ աւելի ամուր կապեր հաստատելու՝ որպէս նոյն առաքելութեան ծառայակիցներ:

Համագումարի ընթացքին ներկայացուեցան 2026-2027 տարեշրջանի կիրակնօրեայ վարժարաններու ծրագիրները, քննարկուեցան յառաջիկայ աշխատանքներն ու առաջնահեթոթիւնները, եւ կատարուեցաւ անհրաժեշտ նախապատրաստութիւնը՝ նոր տարեշրջանի աշխատանքները աւելի կազմակերպուած եւ արդիւնաւետ կերպով շարունակելու համար:

Երկօրեայ այս համախմբումը դարձաւ գեղեցիկ առիթ մը գիտելիքը՝ հաւատքին, փորձառութիւնը՝ ծառայութեան, իսկ ընկերակիցութիւնը՝ միասնական առաքելութեան միացնելու: Մասնակիցները համագումարէն հեռացան նորոգուած ոգիով, նոր գաղափարներով եւ աւելի մեծ պատասխանատուութեան գիտակցութեամբ՝ շարունակելու իրենց նուիրական ծառայութիւնը կիրակնօրեայ վարժարաններէն մէջ:

ՕՐԱՏԵՏՐ

12 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

- 1813.- Գիւլիստանի դաշնագիրի ստորագրութիւնը Պարսկաստանի եւ Ռուսաստանի միջեւ, որուն հիմամբ Տաղստան, Աղուանք եւ Արցախ միացեցան Ռուսական կայսրութեան:
- 1858.- Բացում Թեոդոսիոյ (Խրիմ) Խալիպեան վարժարանին, Յարութիւն Խալիպեանի յատկացուցած միջոցներով եւ Գաբրիէլ վարդապետ Այվազովսկիի նախաձեռնութեամբ:
- 1859.- Մուսլի Ճափոնի մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպան Տիաւն Աբգարի, Ռանկունի մէջ, Պուրմա: Մահացած է 1937-ին, Ճափոնի Եոքոհիմա քաղաքը:
- 1907.- Մուսլի բանաստեղծ Վազգէն Տալեանի, Գիւմրիի մէջ: Մահացած է 1995-ին, Երեւան:
- 1928.- Մուսլի դուռնկահար եւ երգահան Ջիւան Գասպարեանի, Կոտայքի Սոլակ գիւղը: Մահացած է 2021-ին, Լոս Անճելէս:
- 1938.- Մուսլի քեմադրիչ եւ դերասան Ներսէս Յովհաննիսեանի, Երեւանի մէջ: Մահացած է 2016-ին, Մոսկուա:
- 1942.- Մուսլի քանդակագործ Եուրի Սիւնատեանի, Թիֆլիսի մէջ:
- 1951.- Մուսլի քանդակագործ Սամուէլ Պետրոսեանի, Գիւմրիի մէջ:
- 1953.- Մուսլի նկարիչ Սամուէլ Լաճնեանի, Գիւմրիի մէջ:
- 1978.- Նահատակութիւն Լիբանանի քաղաքացիական կռիւներու օրերուն Պուրճ Յամուտի հայաիւծ թաղերու ինքնապաշտպանութեան նուիրած Կարպիս Պարսումեանի: Մնած էր 1954-ին, Պուրճ Յամուտ:
- 1979.- Հայկական ցեղասպանութեան արդարութեան մարտիկները կ'ահաբեկէն Հոլանտայի մէջ Թուրքիոյ դեսպան Օգտեմիր Պիկէրը եւ զաւակը՝ Ամմէտ Պիկէրը:
- 1980.- Հայկական ցեղասպանութեան արդարութեան մարտիկները երկու ռումբեր կը պայթեցնեն Նիւ Եորքի եւ Լոս Անճելէսի թրքական հաստատութիւններուն առջեւ:
- 2012.- Վահճանում Երուսաղէմի Թորգոմ Բ. Մանուկեան պատրիարքին: Մնած էր 1919-ին, Պաքուպա, Իրաք: 1939-ին ձեռնադրուած է կուսակրօն քահանայ, 1962-ին՝ եպիսկոպոս եւ Ամերիկայի արեւելեան թեմի առաջնորդ: 1990-ին ընտրուած է Երուսաղէմի պատրիարք:

ՀԵԾԵԼԱՐՇԱՐ

ԼԻԲԱՆԱՆ ՊՐՈՆՁ ՄԵՏԱԼ ՄԸ ԵՒՍ ՇԱՀԵՑԱԻ

Լիբանանի հեծելաքաշի հաւաքականը պրոնզ մետալ մը եւս շահեցաւ Արաբական հեծելաքաշի ախոյեանութեան մրցումներուն:

Արդարեւ Սուրիոյ մէջ տեղի ունեցած ախոյեանութեան տղոց խմբային ժամացոյցի դէմ պրոնզ մետալէն ետք, այս անգամ Լիբանան տիրացաւ խառն խմբային ժամացոյցի պրոնզէ մետալի:

Լիբանանի հաւաքականը ներկայացուցին Նաֆէզ Զամալտտին, Եսբանտար Փանայոյէ Խալիլ Ամար, Ռամոնա Խալիֆէ եւ Թամարա Չէյն:

Արաբական Միացեալ Եմիրութիւններու խառն խումբը շահեցաւ ոսկի մետալը, իսկ Սուրիոյ խառն խումբը՝ արծաթ:

ՀԱՅ ԳՈՒԹՊՈԼԻՍՏՆԵՐՈՒ ՅԱԶՈՂ ՇԱՐԱԹԱՎԵՐՁԸ

Շաբաթավերջին հայ ֆուլպոլիստները վերադարձած էին իրենց ակումբները, եւ ներքին ախոյեանութեան մրցումները շարունակուեցան ազգերու լիկայի երկար դադարէն ետք:

Իտալիոյ մէջ Հենրիկ Մխիթարեան՝ 37 տարեկան, փայլուն ելոյթ ունեցաւ Ինթեր Միլանի հետ եւ Եսիսթ մըն ալ կատարեց:

րեց Մարցուս Թիւրամի, որ Նշանակեց Ինթերի 3-րդ կողմը: Նախապէս Փեթար Սուլիչ եւ Հաբան Չալիանօղլու Նշանակած էին Ինթերի առաջին երկու կողմերը՝ Փարմայի դէմ:

Մխիթարեան ամբողջ 90 վայրկեանները խաղցաւ այս մրցումին եւ գրեթէ ամեն յարձակումի ընթացքին ներկայ եր: Ան Նոյնիսկ տապալ ընթացքով Նշանակելու փորձ մըն ալ ըրաւ, բայց գնդակը ընթացքով չեղեցաւ իր Նպատակէն:

Սլովաքիոյ ախոյեանութեան մրցումներուն, Տիգրան Բարսեղեան շատ գեղեցիկ կոլ մը Նշանակեց ազատ հարուածով, եւ Սլովան Պրաթիսլավա 1-1 արդիւնքով հաւասարութեամբ աւարտեց

Սքալիցայի հետ իր հանդիպումը:

33 տարեկան Բարսեղեանի համար այս կողմը տարեշրջանի 3-րդն էր Սլովանի հետ: Ան երկու այլ առիթներ ալ ստեղծեց եւ երեք առիթով ալ վտանգեց մրցակիցի բերդը՝ ընտրուելով մրցումին լաւագոյն մարզիկը:

31 տարեկան Արտեմ Սիմոնեան Ռուսիոյ ախոյեանութեան մրցումներուն կը շարունակէ իր փայլուն ելոյթները Վոլկոկրատի Ռոթորի հետ: Սիմոնեան 50-րդ վայրկեանին կըր-

ցած է Նշանակել հաւասարութեան կողմ (1-1) մրցումը աւարտած է 2-2 արդիւնքով:

Շար.ը՝ էջ 8

ԹԵՆԻՍ

ԽԱՉԱՆՈՎ ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Շանկիայի (Չինաստան) թենիսի բաց մրցաշարքի 9. հանգրուանին, ռուսահայ թենիսիստ Կարեն Խաչանով 1 ժամ 18 վայրկեան պայքարէ ետք պարտութեան մատուցեց ֆրանսացի վեթերան Ատրիան Մանարինոն՝ 6-2 եւ 6-4 արդիւնքով:

Թիւ 27 դասուած Խաչանով մեծ դժուարութիւն ունեցած էր օր մը առաջ յաղթելու թիւ 37 դասուած Արթիւր Ֆերիի (Բրիտանիա)՝ 7-6, 6-7 եւ 7-6 արդիւնքով, երեքուկէս ժամէ աւելի պայքարէ ետք:

Մանարինոն իր կարգին դուրս ձգած էր աշխարհի թիւ 7 թենիսիստ Ֆլաւիո Զոպալիին՝ 6-1, 4-6 եւ 6-3 արդիւնքով:

Նախապէս սերպ վեթերան Նովաք Ճոքովիչ իր կարգին անակնկալ ձեւով պարտուած էր լեհ Հուպերթ Հուրբաչի դէմ մրցումին՝ 6-4 եւ 6-3 արդիւնքով:

Թիւ 1 դասուած Ալեքսանտր Չվերե

եւ թիւ 2 դասուած Զարլուս Ալեքսանտր հանգիստ ձեւով հասան յաջորդ հանգրուան:

Աշխարհի թիւ 23 թենիսիստ Անտրե Ռուպլեւ իր կարգին անակնկալ պարտութիւն կրած էր ճափոնցի Ռէյ Սաքամոթոյի դէմ, որ պիտի մրցի աւստրալիացի Ալեքս Տէ Միկաորիի դէմ: Այս մրցումին յաղթականը պիտի ըլլայ Խաչանովի մրցակիցը:

ԲՈՆՑԵԱՍՄԱՐՏ

ԶԱԻՆ ԳԱԼՍՏԵԱՆ ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Հայաստանը ներկայացնող արհեստավարժ բոնցքամարտիկ Չաւեն Գալստեան տպաւորիչ յաղթանակ տարաւ «Ար. Սի. Սի. Պոքսինկ» միջազգային մրցաշարքին, որ տեղի ունեցաւ Ռուսիոյ Եգաթերինպուրկ քաղաքին մէջ:

Միջին կշիռի կարգէն ներս, հայ մարզիկը երեք անգամ գետին բերաւ իր մրցակիցը՝ ռուս Վլատիմիր Պրիսթրովին, անկէ ետք իրաւարարը երկրորդ ռաունտին դադրեցուց մենամարտը:

6 ռաունտ նախատեսուած մենամարտը շատ արագ էր, ուր Պրիսթրով փորձեց նախաձեռնութիւնը ինք առնել, սակայն Գալստեան արագ ձեւով «պատժեց» մրցակիցը չափազանց յարձակողական խաղաոճին համար զայն Նաք-տաուսի եւթարկելով առաջին ռաունտի երկրորդ վայրկեանին:

Մրցակիցը հաւասարակշռութիւնը վերագտաւ, բայց երկրորդ ռաունտին 2 անգամ ալ «Նաք-տաուս»-ի ենթարկուելէ ետք, իրաւարարը դադրեցուց մրցումը: Այս ձեւով Գալստեան իր արհեստավարժ ասպարեզի երկրորդ յաղթանակը տարաւ իր երկրորդ արհեստավարժ մրցումին:

Մենամարտէն ետք, հայ բոնցքամարտիկը ընդգրծեց, որ մտադիր է հետագային հանդիսատեսներուն ուրախացնել դիտարժան ելոյթներով եւ Նաուրի ե-

թարկել մրցակիցներուն: «Իմ անունս դեռ շատերը պիտի լսեն», յայտարարեց Գալստեան:

Նոյն մրցաշարքին հանդէս եկան Նաեւ Արտեմ Տաւոյեան, որուն մենամարտը Էրիք Ռաժմէի դէմ հաւասարութեամբ աւարտեցաւ, եւ Յովհաննէս Ուստեան, որ իրաւարարներու որոշումով պարտուեցաւ Տանիէ Պելովէն:

ԷՄ. ԷՄ. ԷՅ.

ԼԵՈՆ ՇԱՀԲԱԶԵԱՆ ԻՐ ԵՐԿՐՈՐԴ ՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆԸ ԿՐԵՑ ԵՈՒ. ԷՖ. ՍԻ.-ԷՆ ՆԵՐՍ

Լեոն Շահբազեան պարտութիւն կրեց 37 տարեկան ամերիկացի Նիքո Փրայսէն:

Խառն մենամարտերու մարտիկ Շահբազեան Նաք-աուրի ենթարկուեցաւ առաջին ռաունտէն իսկ:

Էդմէն Շահբազեանի աւագ եղբօր համար այս մէկը իր երկրորդ մենամարտն էր եւս. ԷՖ. Սի.-ի գծով, բայց դժբախտաբար ան իր երկրորդ մրցումին ալ Նաք աուրով աւարտուեցաւ:

Շահբազեանի մրցակից Փրայս իր կարգին 4 յաջորդական պարտութիւններէ ետք էր, որ կրցաւ յաղթել, բայց գրեթէ միակողմանի մենամարտ էր այս վերջինը: Ան 60 Նշանակելի հարուածներէն 40-ը հասցուցած է իր Նպատակին մինչ Շահբազեան մէկ անկաշող հարուած կատարած է միայն: Հայ մարզիկը 2 անգամ փորձած է մրցակի-

ցը գետին փռել, բայց ձախողած:

Լեոն Շահբազեանի համար իր երկրորդ ելոյթն էր եւս. ԷՖ. Սի. հեղինակաւոր մրցաշարքէն ներս, ուր տակաւին ձախողած է յաղթել, մինչ իր ասպարեզի ցուցանիշը այժմ կը կազմէ 12 յաղթանակ եւ 6 պարտութիւն:

ԾԱՆՈԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՐԷԿ ՌԱՖԱՅԷԼԵԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ՄՐՅԱՆԻՇ ՀԱՍՏԱՏԵՑ

Հայ ծանրաբարձ Նարէկ Ռաֆայէլեան աշխարհի Նոր մրցանիշ հաստատեց պառկած դիրքէն ծանրութիւն բարձրացնելու Մոսկուայի մէջ ընթացող մրցումներուն:

Մարզիկը բարձրացուց 180 քկ՝ սահմանելով աշխարհի մրցանիշ «Ուոլտ Ռո Փաուլըրլիֆթինկ Ֆետերէշըն» վարկածով:

Ռաֆայէլեան պատմական արդիւնքի հասած է 17-19 տարեկաններու տարիքային խումբի 110 քկ կշիռի մրցումներուն:

Հայ մարզիկի Նուաճումը առանձնայատուկ Նշանակութիւն ունի այս կարգէն ներս, մանաւանդ որ

2016-էն ի վեր որեւէ մարզիկ չէր կրնար Նոր մրցանիշ հաստատել:

ԸՄԲԵԱՍՄԱՐՏ

ԱՐՄԵՆ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԱՐԻՆ ԸԼԼԱԼՈՎ՝ ՎԵԹԵՐԱՆՆԵՐՈՒ ՊՐՈՆՁԷ ՄԵՏԱԼԱԿԻՐ

Հայ ըմբիշ Արմեն Կարապետեան երկրորդ տարին ըլլալով շահեցաւ վեթերաններու ազատ ոճի ըմբշամարտի աշխարհի ախոյեանութեան պրոնզէ մետալը:

Այս տարի հայ ըմբիշը պատուով հարթակ բարձրացաւ Յորդանանի մայրաքաղաք Ամմանի մէջ:

Կարապետեան հանդէս եկաւ 70 քկ կշիռի կարգէն ներս «Վեթերանս Պի.» տարիքային բաժինէն:

Պրոնզէ մետալի մրցումին, հայ ըմբիշը յաղթեց իր գոտեմարտը Մոսկովիայի ներկայացուցիչ Արիւնապայար Տադրեքեանին վրայ՝ 10-0 արդիւնքով:

Այս կշիռի կարգէն ներս աշխարհի ախոյեան դարձաւ Ղազախստանի ներկայացուցիչ Նուրալան Սերիբպուլը:

Յատկանշական է, որ Կարապետեան մասնակցե-

ցաւ Նաեւ Յունահռոմեական ըմբշամարտի մրցումներուն ալ, բայց ան երկու պարտութիւններ կրելէ ետք դուրս մնացած էր: Հայկական ծագում ունեցող այլ ըմբիշ մը՝ Ռուսիա ներկայացնող Գեորգ Տոնոյեան, վեթերաններու յունահռոմեական ըմբշամարտի աշխարհի ախոյեանութեան մրցումներուն Նուաճեց պրոնզէ մետալ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ՈՒ ԱԶԻՂԵՅՃԱՆԸ ԳՈՐԻՍԻ ՄԷՋ ՔՆՆԱՐԿԵՅԻՆ ԵԼԵԿՏՐԱՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԳԻԾԵՐՈՒ ՏԵՂԱԿԱՅՄԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

Գորիս քաղաքին մեջ տեղի ունեցաւ Դայաստանի եւ Ազրայէճանի համապատասխան կառոյցներու ներկայացուցիչներուն միջեւ **թեքնիք** հանդիպում՝ հայ-ամերիկեան «Թրամփի ուղի» նախագիծի ծիրին մէջ ելեկտրահաղորդակցութեան գիծերու տեղակայման հարցերուն յատկացուած: Այս մասին յայտնեց Տարածքային կառավարման եւ ենթակառուցուածքներու նախարարութիւնը:

Կողմերը, ըստ հաղորդագրութեան, քննարկեցին ելեկտրահաղորդակցութեան գիծերու տեղակայման վերաբերող **թեքնիք** հարցեր, ինչպէս նաեւ միտքեր փոխանակեցին տուեալ ուղղութեան համապատասխան տեսակետերու շուրջ:

Ուշադրութիւն դարձուեցաւ նաեւ համապատասխան կառոյցներու միջեւ համակարգման վերաբերող հարցերուն եւ աշխատանքներու յառաջմղման համար անհրաժեշտ հետազայ քայլերուն:

«ՉԻՆԱՍՏԱՆԸ ԿԱՐԵՒՈՐ ԴԻԱՅԻ Է, ԵՒ ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՊԻՏԻ ՏԱՆԻՆՔ ԱՆՈՐ ՀԵՏ ՇԻՆԻՉ ՈՒ ԿԱՅՈՒՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ»

Կ'ԸՍԷ ԾԱՓՈՆԻ ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ

Ճափոնի վարչապետ Սանայ Թաքայիչի Նշեց. «Չինաստանը կարելոր դրացի է, եւ հակառակ դժուարութիւններուն, մեր միջեւ տարիներու վրայ երկարող երկարատեւ յարաբերութիւններ գոյութիւն ունին: Աշխատանք պիտի տանինք հասարակաց մարտահրաւերներու վերաբերեալ կապ հաստատելու, եւ քաջալերելու երկխօսութիւնը պահպանելու համար մեր ազգային շահերը եւ շինիչ ու կայուն յարաբերութիւն հաստատելու»:

Ան այս մասին յայտարարեց ճափոնական խորհրդարանին մէջ արտաքին քաղաքականութեան վերաբերեալ իր արտասանած մէկ խօսքի ընթացքին:

Ճափոնի վարչապետը շեշտեց, որ իր երկիրը պիտի շարունակէ «իր դիրքորոշումը վճռական կերպով հաստատել», եւ «խստօրէն կոչ ուղղել՝ պատասխանաւորութիւններ ընդունել»:

կին նախագահ Թաքայիչի Իուայայի հետ հանդիպումի մը ընթացքին ըսած էր, թէ Թեքիոյի հետ յարաբերութիւնները «իրենց ընակաճն կացութեան վերադառնալուն կը սպասեն»:

ՀԱՅ ԳՈՒԹՊՈԼԻՍՏՆԵՐՈՒ . . .

Շարունակուած 7-րդ էջէն

Հայ միջնապահին համար այս կողմ եղաւ այս տարեշրջանի 4-րդ կողմ: Ան 13 մրցումներու ընթացքին երեք Եսիսթ ալ կատարած է:

Եւ. Էլ. Ես.-ի Խոյրեանութեան մրցումներուն, 21 տարեկան յառաջապահ Դարվի Սարաջեան կարելոր

կոլ մը նշանակած է Օրլանտօ Սիթիի հետ, օգնելով իր ակումբին, որ յաղթ Քոլումպուս Քրու-ի՝ 3-2 արդիւնքով:

Սարաջեան իր ասպարեզի մէջ առաջին անգամն ըլլալով դաշտ ներկայացած էր Օրլանտոյի հիմնական կազմին հետ եւ 46 երկվայրկեանէն կրցաւ նշանակել շատ արագ կոլ մը՝ օգտուելով ֆրանսացի Անթուան Կրիզմանի փոխանցումէն: Սարաջեանի երկրորդ կոլն էր Օրլանտոյի հետ այս տարեշրջանին:

Թոմաս Ադորեան կը շարունակէ իր յաջող ելոյթները Արժանթինի քլուաուրայի Խոյրեանութեան մրցումներուն: 25 տարեկան հայ միջնապահը գեղեցիկ կոլ մը նշանակեց Պանֆիլտի շապիկով՝ Թիկրեի դէմ մրցումին: Ադորեանի կոլին շնորհիւ Պանֆիլտ 2-1 արդիւնքով յաղթեց: Այս կողմ եղաւ Ադորեանի երրորդը՝ վերջին 4 մըրցումներուն:

Նորպէրթօ Պրիասքօ-Բալեկեան իր ասպարեզի ընթացքին առաջին անգամն ըլլալով տուպլէ մը իրագործեց (2 կոլեր) եւ յաղթանակ նուիրեց Պարրաքաս Սանթրալին: Հայաստանի ազգային խումբի 30 տարեկան յառաջապահ Նորպէրթօ Պրիասքօ-Բալեկեան եղաւ Ուրաքանի դէմ մրցումին հերոսը՝ նշանակելով իր ակումբին երկու կոլերը:

Բալեկեան իր նախկին խումբին դէմ 2 կոլեր նշանակեց, 220 պաշտօնական հանդիպումներէ ետք առաջին անգամն ըլլալով տուպլէ մը իրագործելով:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

Շարունակուած 2-րդ էջէն

դիրքորոշում մը արտայայտեց՝ մեկնելով երուպական այն համոզումէն, թէ շրջանը առանց միջազգային հսկողութեան գործիքակազմի ձգելը կրնայ ապահովական յաւելեալ վտանգներու դուռ բանալ»:

● ԱՊԱՅՈՎԱԿԱՆ աղբիւրներ «Մուտուն»-ին. «Երուպական Միութեան արտաքին քաղաքականութեան բարձրագոյն յանձնակատար Զալասի Լիբանան այցելութեան նպատակը ճամբան հարթելն է՝ յառաջիկայ ամիս ժամանման երուպական առաքելութեան, որ լիբանանեան բանակին ու ապահովական ուժերու խորհրդատուական առաքելութեան ու մարզումի ծրագիրներու ճամբով աջակցութիւն ու օժանդակութիւն պիտի տրամադրէ:

«Որոշուած է, որ առաքելութեան անդամները տեղակայուին գօրանցներու եւ մարզումի կեդրոններու մէջ, անոնք ներկայութիւն պիտի ըլլան Դարաւի մէջ՝ նկատի ունենալով, որ անոնց դերը կը սահմանափակուի ապահովական ու զինուորական հաստատութիւններու մարզումով ու խորհրդատուութեամբ՝ առանց շրջաններուն մէջ դաշտային որեւէ տեղակայման»:

● ՓՈՆԿԱՐՉԱՊԵՏ Թարեք Մըթի «Մուտուն»-ին. «Իսրայելեան խախտումները տեղաբերեալ մեծ թիւով լուսանկարներ, վկայութիւններ, քարտեսներ ու տեղեկութիւններ ապահովուած են, սակայն կարելորդ զանոնք միայն հաւաքելը չէ, այլ զանոնք ենթարկելը ստուգման հոլովոյթի եւ աղբիւրներու համատեղման, ինչ որ կ'արտօնէ իրո-

ղութիւնները ստուգել, եւ անոնց իրաւական բնոյթը ճշդել»:

● ԱՊԱՅՈՎԱԿԱՆ աղբիւր մը «ժում-հուրիա» օրաթերթին. «Բախումի ներկայիս կիրարկուող կանոններու խախտում չկայ: Հրգպալլան որոշեց չներքաշուի Նթթանիահուի ուզածին մէջ, որ իսրայելեան ընտրութիւններու յետաձգում պարտադրող լայնածաւալ պատերազմ շղթայագործելու պատրուակ օգտագործելն է»:

● ԼԻԲԱՆԱՆ-Սուրիա-Իրաք յարաբերութիւններուն առնչակից կողմեր «Ախպար» օրաթերթին. «Շարիի կորսնցուցած է իր խանդավառութիւնը Իրաքէն Լիբանան քարիւղի խողովակաշարի նախագիծի նկատմամբ, եւ կարծեք, ատիկա պայմանաւորուած է Իրաքի կառավարութեան կողմէ Պանիասի շըրջանէն Թրիփոլի եւ մինչեւ Զահրանի երկարող կապի ստեղծման պնդումով»:

«Ախպար» օրաթերթը կ'աւելցնէ. «Իրաքեան կողմը կ'ուզէ քարիւղի խողովակաշարը երկարել Պասրայէն եւ ոչ թէ Քերքուէն, եւ այդ հարցը ամերիկացի յատուկ պատուիրակ Պարրաքի ճամբով քննարկած է թրքական եւ սուրիական կողմերուն հետ»:

● ՀՍՏ «Նիտա Ուաթան» օրաթերթի տեղեկութիւններուն, «Հրգպալլայի շարքերուն մէջ, մասնաւորաբար բարձրաստիճան ղեկավարութիւններու հետ աշխատող անդամներու կողմէ հրաժարականներուն թիւը աւելցած է, մասնաւորաբար հրաժարականի դիմում ներկայացուցած են ականաւոր անձնաւորութիւններու թիկնապահներ»:

40
40-ԱՄԵԱԿ «ՎԱՆԱՅ ԶԱՅՆ»Ի ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

ԵՐԳԱՀԱՆԴԵՍ
Մասնակցութեամբ Հայրենի Երգիչներ՝
ԼԻԱՆԱ ԵՒ ԿԱՐԷՆ ԶԱՔԱՐԵԱՆՆԵՐՈՒ

Կիրակի, 18 Հոկտեմբեր 2026, Երեկոյեան ժամը 8.00,
Յոմսերու սակ 15 \$ եւ 20 \$

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՆ
«ԱՐԱՄ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ» ՄԱՏԵՆԱԸԱՐԻ ԵՐԵՔ ՆՈՐ ՀԱՏՈՐՆԵՐ՝

«ԱԶԳԵ ԿԱՅՄՈՂ ԳՈՐԾՈՆ ՈՒՇԵՐԸ»
Հեղինակ՝ Մուշեղ Իշխան

«ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԱՄԱՍՐՈՒՄ ԲԱՅՄԱԹԻ ԱՆՅԱՅՏՆԵՐՈՎ»
Հեղինակ՝ Յարութիւն Քիւրքեան

«ԳԵՐԳ ԳԱՆՏԱՅԱՐԵԱՆ՝ ԱՄԵՆՈՒՆ ՈՒՄՈՒՑԻՉԸ»
Հեղինակ՝ Միհրան Քիւրտողեան